

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgönyvclm: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Let

Fél évre — — — 540 Let

Negyed évre — — 270 Let

Havonta — — — 90 Let

Hirdetések díjszabás szerinti

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Let

VASÁRNAP — — — 6 Let

Bucurestiben 50 banival több.

A Magyar Bank.

A Magyar Párt elnöki tanácsa nem tartja idő szerűnek az országos magyar bank létesítését. A párt a hitelszövetkezetek támogatására hívja fel az erdélyi magyarság közgazdasági tényezőit.

Az országos Magyar Párt elnöki tanácsa ülést tartott, amelyen az országos nagy magyar bank felállításának problémáját vitatták meg. A elnöki tanács egyértelműen konstatálta, hogy sem külföldön, sem pedig belföldön nem látja azokat a tőkeforrásokat, melyeknek segítségével kereskedelmi alapon fel lehetne állítani azt a magyar pénzügyintézetet, mely ugy alapitokéjével, mint a rendelkezésére álló hitelekkel felülzárnyalhatná meglevő nagyintézeteket és az erdélyi hiteléletben elfoglalná azt a domináló irányító pozíciót, melyet a terv felvetői ennek az intézetnek szántak. Megállapították azt is, hogy nem volna képes kielégíteni azokat a hitelgényeket, melyeknek ma a bankszindikátus tagintézetek 848 millió saját tőkéjükkel, 4 milliárd 340 millió takarékbetétjükkel és 5 milliárd 340 millió kihelyezéseikkel sem képesek eleget tenni.

Azok, akik az országos magyar bank alapításának gondolatát felvetették, erőteljesen hangsúlyozták, hogy a tervezett új alakulásnak kifejezetten altruista jelleget kell adni. A Magyar Párt elnöki tanácsa sokkal helyesebbnek találta, ha a maga részéről a legteljesebb mértékben csatlakozik a hitelszövetkezetek országos szövetsége vezetőségének felhívásához és a hitelszövetkezetek erőteljes erkölcsi és anyagi támogatására hívja fel mindazokat a tényezőket, kik az altruista jellegű új intézet létesítését propagálják.

Az országos magyar bank problémája kapcsán felmerült egy olyan pénzügyintézet központ létesítésének terve is, mely mint a „bankok-bankja” működne és a közvetlen összeköttetésekkel nem rendelkező kisebb intézeteket ellátná a szükséges hitelekkel, míg a nagyobb intézeteknek segítségére volna közvetlen külföldi összeköttetései kiépítésében és kiszélesítésében. A Magyar Párt elnöki tanácsa mostani értekezletén megállapította, hogy az erdélyi magyar pénzügyintézetek által tervbe vett eme központi pénzügyintézet megalapítása egválozra nem tűzhető napirendre, mert a megindított tárgyalások során máris elkerülhetetlen akadályok merültek fel.

Az országos nagy magyar bank tervének felvetői olyan olcsó törlesztéses kölcsönök bevezetését is kívánták, mint amelyeket a háború előtt a Magyar Földhitelintézet és a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, Erdélyben pedig a nagy szász intézetek folyósítottak. Jelzalogkölcsönöket azonban csakis záloglevelek kibocsátása ellenében tudnak az intézetek folyósítani. Ilyen záloglevelek kibocsátása pedig Romániában mindeztideig jogilag lehetetlen volt, éppen ezért utasította az elnökség a parlamenti csoportot, hogy a parlamentben és a kormányköröknél minden rendelkezésére álló eszközökkel szorgalmazza a záloglevél kibocsátási jog törvényhozási szabályozását.

Mária királyné megcáfolta az Unversulban megjelent nyilatkozatot.

Még mindig komplikált a belpolitikai helyzet. — A kormány helyzete megszilárdult. — Vaida is hozzájárult Madgearu pénzügyminiszterségéhez. — Iuniannak nincs szándékában lemondani.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirati jelentése.) Az Unversulban megjelent királynői nyilatkozat által teremtett helyzet még mindig igen élős. Nagy izgalom uralkodik nemcsak politikai körökben, hanem udvari körökben is. Hivatalos helyen az a vélemény, hogy az Unversul kiforgatta azokat a véleményeket, amelyeket eredetileg a királyné környezetében hallott. Olyan nézet is uralkodik, hogy

Mária királynének semmi köze nincsen a megjelent nyilatkozathoz, hanem a királyné környezetéből valaki mondhatta el azokat, amelyeket az Unversul cikkében felhasználott.

A kormány elhatározott szándéka az, hogyha Hiotu udvari miniszter megfelelő válaszhoz, ugy azt kelölöz publikálja. Elhatározta azonban azt is, hogyha a válasz nem megfelelő, akkor is napirendre tér az ügy fellett. Kormánykörök azonban fel tétlenül bizonyosak, abban a tekintetben hogy Mária királyné meg fogja cáfolni a

nyilatkozatot, annál is inkább mert hiszen Maniu miniszterelnök nem tett olyan javaslatot Mária királynének, hogy fának. Miklós hercegnek a helyét foglalja el a régenstanácsban, viszont a királyné sem jelentette ki azt a miniszterelnök előtt, hogy hajlandó elváltatni a régenstanácsi tagságot.

A kormány holnap kommunikét ad ki Mária királynének a Unversulban megjelent állítólagos nyilatkozata ügyében. Maniu miniszterelnök érintkezést keresett Hiotu udvari miniszterrel, aki tárgyalásokat folytatott a királynéval.

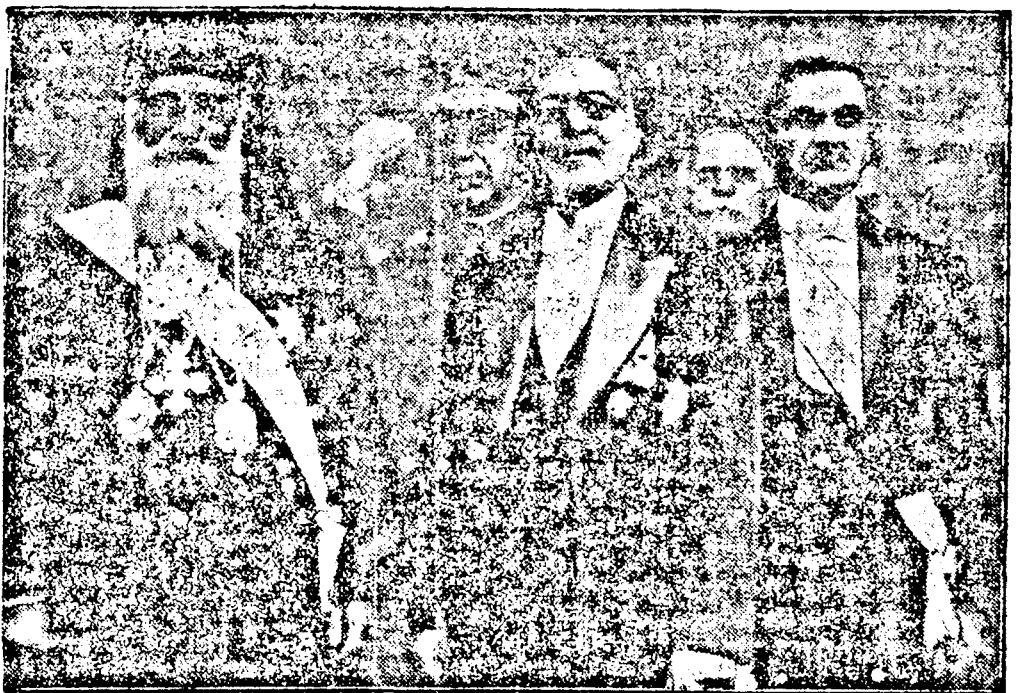
Hiotu miniszter ezután közölte Maniival, hogy Mária királynő a neki tulajdonított nyilatkozatot nem tette és senkinek sem adott felhatalmazást ilyen kijelentések leközlésére.

A kormány körében meg vannak győződve arról, hogy itt intrikák történtek és Miklós herceg helyzetét akarták a régenstanácsban lehetetlenné tenni.

A Lupta szerint Mária királyné és a kormány között mesterséges konfliktust rendeztek. A párt szolidaritása oly erőteljes — állapítja meg a lap — hogy semmiképen sem állhat elő az az eset, hogy a kormánynak le kelljen mondania.

Nincs széthuzás a kormány tagjai között.

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a nemzeti-parasztpárti törvényhozók együttes küldöttsége jelent meg Maniu Gyula miniszterelnök és Mi-

AKIK MA A BELPOLITIKAI HOMLOKTERÉBEN ÁLLANAK. Középen Sarateanu Constantin régens. Balra tőle Miron Cristea régens-patriárka, jobbra Maniu Gyula miniszterelnök. Sarateanu és Maniu között a háttérben Mironescu külügyminiszter.

halache földművelésügyi miniszter előtt, akik közösen fogadták a küldöttséget. D. Gheorghiu szenátor, a parasztpárti szenátorok nevében fejezte ki ragaszkodását a kormány iránt, majd F. Joantescu a képviselők részéről hangsúlyozta a szeretetet és a pártegység megbonthatatlanságát. Spimeanu ugy a parasztság, mint a városi lakosság egységes bizalmát juttatta kifejezésre és hangsúlyozta, hogy minden intrika dacára, a pártban a régi fegyverem fog megmaradni.

Maniu miniszterelnök mélyen megharva válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a kormány a magas régenstanács bizalmából és a nemzeti-parasztpárt tagjainak egységes ragaszkodásából halad tovább eddigi útján, még pedig ingadozás nélkül, a pártprogram megvalósításáért, amire szoroson hozzáfűződik az ország sorsa.

Mihalache a maga részéről is kijelenti, hogy a

kormány, tagjai között teljes az egység és csak az ellenzék találta ki azt a valótlán állítást, hogy köztük széthuzás van. Az ellenzék azonban rosszul számított, mert ezek a támadások még jobban összekovácsolták a kormánykoalíció két pártját. A kormány tagjai szorosán odazárkóznak Maniu mellé, akivel együtt dolgoznak a párt céljainak megvalósításáért.

Madgearu lesz a pénzügyminiszter.

Ma délután 12 órakor Maniu miniszterelnök és Vaida belügyminiszter megjelentek a régenstanács előtt és biztosították a kormány szolidaritásáról és hűségéről. Maniu és Vaida több fontos törvényt és dekrétumot adott át a régenstanácsnak aláírás végett.

Maniu miniszterelnök és Vaida belügyminiszter között ma megegyezés jött létre a pénzügyminiszteri tárca betöltése ügyében. Vaida eddig ellenezte Madgearunak pénzügyminiszteri kinevezését, ma azonban a belügyminiszter is hozzájárult ennek a tervnek megvalósításához. A kormány a pénzügyminiszter mellé egy pénzügyi államtitkári állást is kreál, amelynek vezetésével Lugojan miniszterelnökségi államtitkárt fogják megbízni.

A politikai helyzet rendkívül komplikáltnak látszik, annak ellenére, hogy a kormány helyzete megszilárdult

és a kormány tagjai között a béke biztosítva van. Madgearu hétfőn érkezik haza, majd köz-

vetlen utána megkezdődnek a kormány átszervezéséről szóló megbeszélések. Az átszervezés azonban nem fogja jelenteni a kormány jelenlegi sztruktúrájának a megváltoztatását.

Madgearu barátai máris tudomással bírnak arról, hogy a felmerült esetekkel szemben a miniszternek mi az álláspontja. Ez az állásfoglalás abban kulminál, hogy a parasztpártnak a legszorosabban a kormány mögé kell tömörülnie és a legerősebb kapcsolatot kell teremtenie a kormány és a párt között. A kormány egyensúlya helyreáll azzal, hogy hat miniszteriumot három miniszteriummá olvasztanak egyítve még pedig egy miniszteriummá válik a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, az egészség- és munkaügy, a közlekedés és közmunkaügy.

A kormánypárt egyik delegációja ma délután arra kérte a kormányt, hogy az átszervezésnél vegye tekintetbe a párt markáns tagjait és gondosan rájuk a kerületi igazgatók kinevezésénél is.

Iunian igazságügyminiszter Bécsből táviratot küldött Mihalache miniszternek, amelyben közli, hogy senkinek sem nyújtotta be lemondását és nincs is szándéka tárcájáról lemondani, jelenleg Bécsben orvosi vizsgálatnak veti magát alá. Hétfőn Madgearu társaságában hazaérkezik és átveszi miniszteriuma vezetését.

Argetoianu lemondott az új bankegyesület elnökségéről.

Bratianu és Argetoianu kibékülésének főfeltétele volt a Societate Bancara Romana elnökségéről való lemondás. — Bucurestiből még nem erősítették meg a hírt. — Fejér Gábor vezérigazgató nyilatkozata.

(Arad, október 16.) Az Aradi Közlöny részletesen ismertette azt a tranzakciót, amely a Societate Bancara Romana, az új román nagybank megalakítása körül folytak. Mint jelentettük, a bank alakulásába bekapcsolódott az Erdélyi Hitelbank is, azonban még nem történt meg a végleges döntés.

Bucurestiből érkezett jelentések szerint, Argetoianu, aki a bank elnöki tisztségét vállalta, most lemond erről a pozícióról.

A lemondás okát érdekes körülményekkel magyarázzák a bucaresti-i politikai körök. Ar-

getoianu és Bratianu Vintila között ugyanis egyenlőségek támadtak és ennek fő oka volt Argetoianu kapcsolata az új nagybankkal. A helyzet már annyira kiéleződött, hogy arról is szó volt, hogy Bratianu kizárhatja Argetoianut a liberális pártból. Egészen váratlanul következett be most a fordulat, amely Bratianu és Argetoianu kibéküléséhez vezetett. Argetoianu ugyanis lemond az Asociata Bancara Romanai elnöki tisztségéről. Bizonyosan nem tudják az okát, hogy miért történt a lemondás, de a politikai körökben valószínűnek tartják, hogy csupán azért tör-

Kiütések

Meglepető meggyezni azt a gyorsaságot, amellyel a Cadum kenőcs megszünteti és begyógyítja a bőr ingerlékenységét. Nem kell törődni a már sikertelenül használt szerekkel és nincs helye a kétségbeesésnek, mert a Cadum kenőcs teljesen különbözik az összes többi gyógyszerétől. Tűstént megszünteti a viszketettségét és mindjárt első használatától kezdi gyógyítani. A bőr legmáskacsabb betegségeit, a pattanásokat, kelevényeket, kiütéseket, ekcémát, csalánkiütéseket, pörsevényeket, csipésnyomokat, aranyereket, ugyisint a vágásokat, sőt, rögtön begyógyítja a Cadum kenőcs. Egy tégely ára...

tént, hogy Bratianuval kibéküljön.

Felkerestük Fejér Gábort, az Erdélyi Hitelbank vezérigazgatóját, akivel ismertettük a Bucurestiből érkezett híradást. Fejér Gábor kijelentette, hogy Argetoianu lemondásáról semmit sem tud. Erre vonatkozólag nem kapott értesítést. Éppen ezért a bucaresti-i híradást fenntartással közöljük.

Gimnazistaleány, mint betörővezér.

Brünnből jelentik: A rendőrség egy fiatal-korú betörőbandát leplezett le, amelynek Bratianu Irén nevű 18 éves kicsapott gimnazistaleány volt a vezére. A leány megszökött a szülői háztól, mert beleszeretett egy gimnazistába és azzal együtt betörőbandát szervezett. A fiatalembernek betörőbandája rengeteg betörést követett el.

TARCA.

Őszinte kritika a beszélő filmről.

Irta: Zilahy Lajos.

(London, október 16.) Londonnak ma mégis csak a beszélő film a legnagyobb eseménye. Olyan értelemben a legnagyobb, hogy a legtöbb ember erről beszél. A legtöbb plakát erről kiabál. És este, mikor színes, estélyi lángokba öltöznék a szürke londoni utcák, a legtöbb lámpafényt a beszélő filmek reklámjai foglalják le maguknak.

Főlölesleges és unalmas volna, ha minden darabról beszámolnánk, inkább csak vázlatosan és nagy általánosságban próbálom leírni, hogy mit éreztem a beszélő filmek előadásai alatt a szönyegekkel bevont, pazar berendezésű, óriási londoni mozik kényelmes karosszékeiben, miközben a nézőtér levegőjét a mézzel és ópiummal kevert angol cigaretták édes füstje töltötte meg s miközben — nem találván meg a sötétben a székek karfájára illesztett kis hamutartót — magam is többibben kiégettem a vastag szönyeget. Meg kell jegyeznem, hogy Londonban már itt vannak a „színes” filmek is. Amikről, akik még nem látták, azt mondják: Ez még semmi, hanem majd a színes film!

Tehát sorba veszem tapasztalataimat.

1. A beszélő filmen minden nőnek bajszos férfihangja van. Bejön egy filligrán kis nő, az ember azt várna, hogy csicseregni kezd és mikor megszólal, olyan hangja van, mint egy rendőrmesternek.

2. Viszont a férfiak hangja azt a benyomást kelti, hogy a tüdejük, gégéjük, nyelvük, szóval összes beszélő szervük bádorgból van. Nem mondom, íomínőségű angol bádorgból, de bádorgból.

3. Diákkoromban véletlenül jelen voltam azon a fizikaórán, mikor azt tanították, hogy a fény sebessége sokkal nagyobb, mint a hangé. Ezt magam is tapasztaltam, például vadászaton. Távollabról nézve, a láng és a füst már elhagyta a puskacsövet és a dörrenés csak elkésve érkezik hozzám. Már most a londoni mozi erkélyén ülve, amely jó messze van a színpadtól, a szavak lángja és füstje már régen elhagyta a színész ajkait, hogy ne mondjam: a puskacsövet, mire a hang dörrenése a fülemhez ér. Erre azt mondhatnám valaki: „de hiszen, kérem, a rendes színházban is ezt kellene tapasztalnom, ha például a kakasülőről nézem az előadást...”

Igen, de! A kakasülőről a színészek is kisebbeknek látszanak. Olyan kicsiknek, mint-ha egy falusi templom tornyából nézném őket. Az ajkuk mozgásának finom kis árnyalatait már nem tudom ellenőrizni. Egy ilyen óriás londoni moziban azonban, ha a premier plánban jelenik meg egy fej, az majdnem akkora, hogy ne nagyon tullozzak, mint az alagut bejárata és másfélméteres ajkáról lebben el a szerelmi suttozás: „I love you...” Emélfogva, mikor ajkait kinyitja és azt mondja: aj, — én főt az erkélyen még nem hallok semmit, mikor pedig a „love” szó v-betűjénél ajkait összezárja, akkor azt hallok „áj”. Ez azonban csak apró technikai hiba, amelyet bizonyára ki fognak küszöbölni. A mikrofonokat a nézőtér különböző pontjain fogják elrejtetni. El fog jönni az idő, amikor a leghátulsó sorban is meg fog szólni a karosszék alattunk és azt suttozza „Szeretlek, édes!” A technika vívmányaitól minden kitélik.

4. A színes mozi az más. A színes mozi igazán nagyon mulatságos. A színes mozin az embereknek hupikék hajuk van és citromsárga kezük. Ha már színes, legyen színes. Pedig

úgy olvasom, hogy ezeket a színes filmszalagokat először valamilyen szerben megfürdették. Vajon milyenek lehetnek ezek fürdés előtt? Általában a színes filmek olyan hatást keltenek, mint azok az olcsó látképes levelezőlapok, amiken például a Duna vize az Erzsébet-híd alatt bátran elmehetne kékítőnek.

5. És mindennek tetejébe, amint fentebb is említettem, a beszélő filmnek az a legnagyobb baja, hogy beszél. Ugyanaz a sors érte, mint a szép, de buta nő. Mihelyt kinyitotta a száját, vége volt.

Az igazság kedvéért meg kell jegyeznem, hogy láttam egy hangos filmet, amely valóban elragadó volt. A „The British Movietone News”-ban, vagyis az angol híradóban szerepelt és azt mutatta be, amint óriás birkanyájak bégetve vonulnak keresztül egy hegyszoroson. Érdekes, hatalmas és újszerű érzést adott ezer és ezer birkának a béketését hallgatni. A birkáknak frenetikus sikerük volt. Annál lanyhább érdeklődés mutatkozott a következő kép iránt, amelyen már emberek beszéltek. Pedig az amerikai színészek mindent elkövettek, hogy elhitessék a közönséggel, hogy ők is birkák.

Persze, magam is érzem, hogy mindez rosszmájú kritika. Valami azért titokban szorongatta a torkomat, hogy itt valami új, hatalmas, csodálatos világ van születőben. A beszélő film még a bölcsőjében nyafog, de egészen bizonyos, hogy meg fog tanulni emberi hangon beszélni. Majd jön a televízió s olyan lesz minden lakásban, mint a villanykörte. A nagy tömegek lelkeinek világossága. Ezt tiszteltetés volna lebecsülni.

Mégis, ahogy most kiszédülök London fényárban uszó, beszélő mozipalotáiból, kávéos vágy fog el. Elvonulni egy méhesbe s Horatiust olvasni!

A Graf Zeppelin Románia felett.

Postacsomagot dobott le a fővárosban a léghajó. — Kolozsvárott harangzugás üdvözölte a Graf Zeppelint. — Allítólag Aradmegyében is látták a léghajót, amely Budapestet érintve Pozsonyon át Brünn felé repült.

Bécsből jelentik: A Graf Zeppelin — mint azt az Aradi Közlöny egyedül jelentette — ma hajnalban két órakor elrepült Bécs felett és onnan egyenesen Belgrád felé vette útját. A léghajó megváltoztatta eredeti utirányát és elkerülve Budapestet a Dunántúl felett repült el egyenes légvonalban a jugoszláv főváros felé.

Belgrádból jelentik: A Graf Zeppelin ma reggel 7 óra 25 perckor megjelent a főváros felett. A léghajó megjelenése meglepetésszerűen ért Belgrád lakosságát, mert csak 11 órára várták Budapest felől a Graf Zeppelint. A Zeppelin egy kört irt le a jugoszláv főváros fölött és azután tovább folytatta útját Bucaresti felé.

Bucuresti és Kolozsvár felett.

Bucurestiből jelentik: A Graf Zeppelin léghajó délután félhárom órakor érkezett meg Bucuresti fölé. Több román katonai repülőgép a léghajó elé sietett és monoplánok meg biplánok kíséretében jelent meg a fővárosban a Zeppelin, amely háromszáz méterig szállt alá. A léghajó hatalmas testét igen jól lehetett látni. A főváros lakossága kitódult az utcára és mindenütt lelkes kiáltásokkal üdvözölték a léghajót. A Zeppelin gondoláján kitűzték a román lobogót. A bucuresti-i postaépület közelében a léghajóból ejtőernyőn postaszakot bocsátottak le. A hatalmas testű hajó két kört irt le a város körül, majd északi irányban tovább repült.

Kolozsvárról jelentik: Este hét órakor a Zeppelin váratlanul megjelent a város felett. A megérkezés annál nagyobb meglepetést keltett, mert az eredeti tervek szerint a Zeppelinnel egészen más irányban kellett volna Budapest felé repülnie. Az utcákat csakhamar benépesítették az emberek ezrei, akik ragadtassal nézték az igen alacsonyan repülő hajót. Miután teljes sötétség uralkodott, tisztán lehetett látni a gondola kivilágított ablakait. A Zeppelin két kört irt le a levegőben. A gondola ablakából fényjeleket adtak le és ezekkel üdvözölték a város lakosságát. A templomokban megkonduktak a harangok és harangzugás viszonzta az üdvözlést. Valamivel hét óra után, a Zeppelin Nagyvárad irányában elhagyta a várost.

Az Aradi Közlöny szerkesztősége nyugtatja meg az aggódó Berlint.

Budapestről jelentik: Ma délután rémhírek terjedtek el úgy Budapesten, mint Berlinben a Graf Zeppelin felől. Friedrichshafen nem kapott rádiójelentést a léghajóról és ezzel kapcsolatosan az a hír terjedt el a német fővárosban, hogy a Zeppelin Erdélyben lezuhant. Az Ullstein-lapok felhívta telefonon az Aradi Közlöny budapesti tudósítóját. Lapunk tudósítója az Aradi Közlöny útján megérdeklődte a helyzetet és jelentette Berlinnek, hogy az elterjedt rémhírek alaptalanok, mert a Graf Zeppelin este 8 óra 30 perckor Nagyvárad felett repült. Berlinben nagy megnyugvást keltett a hír.

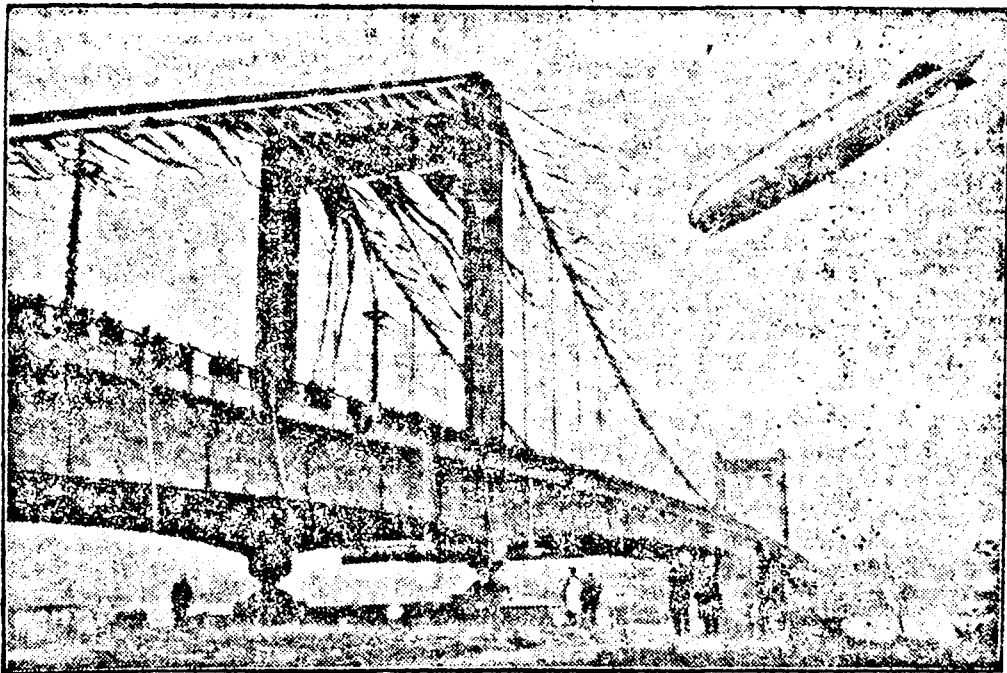
Jommal várják a léghajót. A Dunaparton és a Gellért-hegyen óriási tömeg várakozik és látesövekkel kutatja a horizontot. A mátyásföldi repülőteret fényesen kivilágították.

Nagyváradról jelentik: A Graf Zeppelin este 8 óra 30 perckor elrepült a város felett és Magyarországra felé vette útját Bihar megyén át.

Allítólag Kisjenőt is érintette a léghajó.

(Arad, október 16.) Ellenőrizhetetlen hírek szerint a kisjenői granicsárok telefonon jelentették volna Aradra, hogy látták a Graf Zeppelint. Hír szerint Aradról intéztek telefonon kérdést az ottani granicsárparancsnoksághoz (mert délután 6 órától kezdve a kisjenői telefonközpont nem dolgozik s a telefon a határparancsnoksághoz van bekapcsolva) hogy nem repült-e el Kisjenő felett a Zeppelin. A parancsnokságon nem is tudták, hogy a Zeppelin közeledik, azonban kimentek az utcára körülnézni. Pár perc múlva jött a telefonváltás Aradra, hogy látják a kivilágított léghajót repülni az éjszakában. Hogy a Graf Zeppelin akkor milyen távolságban lehetett Kisjenőtől, arról nem szolt a jelentés. Valószínűleg akkor vágott át Biharpuspöki közelében a román határon Magyarország irányába.

Az éjszakai órákban számosan érdeklődtek telefonon a Graf Zeppelin holléte iránt és a rádióamatőrök a különböző leadóállomások híreit lesték, hogy megtudják, merre repül a hatalmas léghajó.

A GRAF ZEPPELIN BELGRAD BÓI BUCURESTI FELE REPÜL.

Berlinből jelentik: A Graf Zeppelin Romániából a következő rádiójelentést adta le:

— A hóborította Balkán-hegyek után a román síkság fölé értünk. Elrepültünk Bucaresti felett és közeledünk az erdélyi havasok felé, amelyeket Brassónál fogunk átrepülni. Alattunk most a ploesti és campinai olajmezők terülnek el.

A Graf Zeppelin Budapest felett.

Budapestről jelentik: A Graf Zeppelin este 10, romániai időszámítás szerint 11 órakor érkezett Budapest fölé. A léghajó alacsonyra ereszkedett le és nagy kört irt le a város fölött. Az utcán rengeteg ember várta az óriás léghajót, amely fényárban uszva zugott a levegőben. A motorok bugása különös és érdekes zenével töltötte be a levegőt. Tizenegy óra tíz perckor a Graf Zeppelin a Duna folyása irányában, északnyugati irányban folytata útját Bécs felé.

Pozsonyból jelentik: A Graf Zeppelin ma éjszaka öt perccel 12 óra előtt feltűnt Pozsony felett és Brünn felé folytatta útját.

Zita exkirályné Belgiumban.

Iskolába járnak IV. Károly gyermekei. — Gróf Adinolfo Lucchesi különös vadászbalesete.

Brüsszelből jelentik: Belgiumban szeptember 18-án kezdődtek meg az előadások az iskolákban. Ez volt az oka annak, hogy Zita exkirályné gyermekeivel: Adelheid főhercegnővel, továbbá Róbert, Félix és Károly Lajos főhercegekkel Belgiumba utazott. Zita exkirályné közben visszautazott Lequeitoba, ahonnan többi gyermekeivel együtt tér vissza Brüsszelbe, vagy egy Brüsszel és Löwen között fekvő helységbe.

Róbert, Félix és Károly Lajos főhercegeket a kitűnő hírű St. Michel-kollégiumba írtatták be, Adelheid főhercegnő pedig a „Dames de Marie” humanista gimnázium növendéke. A Belgiumba való végleges átköltözködés után néhai IV. Károly három legkisebb gyermeke magánuton fogja elvégezni az elemi iskolai tanulmányokat. Ottó főherceg pedig befejezi gimnáziumi tanulmányait, ami után a löweni egyetemen filozófiát fog hallgatni, majd pedig politikai tudományoknak szenteli magát.

Nemrégiben súlyos gondot okozott Zita exkirálynénak gróf Adinolfo Lucchesi vadászbalesete. A grótot, aki a királyi gyermekek nagybátyja és felesége mostohatestvére a királynénak, egy vadászat alkalmával még eddig kiderítetlen módon lövés érte, mely mindkét lábán súlyosan megsebezte. A gróf most már a javulás útján van.

A királyi család mindazonáltal nem válik meg végleg Spanyolországtól és az anyári szünetet Lequeitoban fogja minden évben tölteni.

Három trencsényi tanácsos kikiáltotta Szlovenszko függetlenségét.

A Mihalus-dekrétum a brünni törvényszék előtt. — Csupán Sziam vette tudomásul a proklamációt.

Brünnből jelentik: A legfelsőbb törvényszék ma érdekes politikai pert tárgyalt, az úgynevezett Mihalus-féle dekrétum ügyét. Mihalus, egy trencsényi községi tanácsos pár hónappal ezelőtt titkos gyűlést hívott egybe Trencsénben. A gyűlésen csupán Beanko és Rossek nevű emberek jelentek meg. Hárman azután kikiáltották az önálló független Szlovenszko-t. Erről dekrétumot készítettek, amelyet aláírtak és szétküldötték az összes államoknak. A külföldön

egyedül Sziam vette tudomásul a független szlovák állam megalakulását.

Amikor kiderült az ügy, Mihalus megszökött, két társát azonban letartóztatták.

A mai tárgyaláson Beanko és Rossek bevallották tettüket, azonban kijelentették, hogy Mihalus eszközei voltak és nem tudták, mit írat velük alá. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével bűnösnek mondotta ki a vádlottakat a közbéke elleni vétségben és Beankot nyolc, Rosseket öthavi börtönre ítélte.

Nagyszabású katonaszöktetés Lengyelországból.

Varsóból jelentik: A Curier Porannal jelentése szerint a rendőrség többeket letartóztított. A letartóztatottakról megállapították, hogy a német származású lengyel katonaköteleket kicsempészték az országból. A letartóztatottak között van a thorni katonai parancsnokság egyik katonai képviselője és megállapították, hogy a sztarosztai hivatal egyik magasrangú tisztviselője is bele van keveredve az ügybe. A nyomozás megállapítása szerint a hivatalnokok hamis utlevelet szereztek a szökevényeknek és allítólag kémkedésben is részesek.

Hotel Esplanade

Telefon 326-12, 377-6, 377-35.

Bukarest, I., B-dul Academiei 8 sz.

A város központjának legkiválóbb helyén.
Svájci minta szerint vezetve.
Elsőrangú ház. — Lift. — Villamos fényjelzés. —
Telefon a szobában. — Központi tüstés — Fűrdővel
ellátott lakosztályok. — Meleg és hideg víz a nap
minden szakában. — Safes.

Meghalt a legnagyobb magyar gavallér: Rohonczy Gida.

Magyarország legszebb férfija, a nők kedvence. — Érdekes epizódok Rohonczy Gida életéből. — A Báltaszéky-párbaj. — Tisza Kálmán és Rohonczy Gedeon.

Budapestről jelentik: Rohonczy Gedeon, a Ferenc József korabeli Magyarország egyik legnagyobb gavallérja és legérdekesebb egyénisége tegnap 77 éves korában elhunyt. Rohonczy Gida, aki valamikor a legismertebb és legtöbbet szereplő férfi volt Magyarországon, a háború után visszavonult és nagy csendben és visszavonultságban élt az Apponyi-tér 1. számú házában, a királyi bérpalotában.

Rohonczy betegsége és halála.

Rohonczy Gedeon már tizenöt év óta betegeskedett. Kora ifjúságában egy párbajban fejszébet kapott, amely állandóan veszélyeztette egészségét. Az utóbbi hat évben már ágybanfekvő beteg volt, de ez alatt az idő alatt is aggódó figyelemmel érdeklődött törökbecsei birtoka iránt, amelynek csak egy kis részét tudták megmenteni a jugoszláv kisajátítás előtt azon a címen, hogy mintagazdaság.

Rohonczy Gedeont családja hatéves betegeskedése alatt önfeláldozóan ápolta. A múlt hét péntekjén fordult válságosra állapota. Magas lázat kapott és az orvosok megállapították, hogy a krízis bekövetkezett. Rögtön értesítették erről családjának összes tagjait. Felesége született Kreuzer Etelka, a kecskeméti aranyifjúság egykor dédelgetett tagja, két leánya, özv. Sauska Istvánné és báró Szegedy Ench Sándorné, valamint hat unokája vették körül betegágyát.

Vasárnap este beállott az agónia és tegnap 77 esztendőskorában csendesen elhunyt. Rohonczy Gedeon elhunyt általános nagy részvétet keltett, temetése október 17-én délután négy órakor lesz a kerepesi-úti temetőben. Az engesztelő szent miseáldozatot október 18-án délelőtt 10 órakor mutatják be a belvárosi plébániatemplomban, valamint a törökbecsei kegyuri templomban.

A hódító gavallér.

A múlt évszázad utolsó évtizedeiben a magyar társaság első gavallérja volt Rohonczy Gida. Születésénél fogva ugyan nem tartozott az arisztokrácia sorába, még vagyona révén sem lehetett a 10.000 holdasok közé sorozni, de fellépésének és külsejének rendkívüli eleganciájával, egyéniségének lebilincselő uri mivoltánál fogva a legelső társaságok vezére lett Magyarországon. A férfiszépség mintaképe volt. A nők bálványozott kedvence. Egy ízben feleségének besugták a jóbarátmók, hogy férje most ennek udvarol, máskor annak. Rohonczyné a pletykálóknak nagy lelkierővel így válaszolt:

— Az olyan ragyogó férfi, mint az én uram, nem egy asszony számára van teremve.

A Rohonczy - Báltaszéky-párbaj.

Rohonczy Gida volt a férfidivat diktálójá Budapesten. Az általa rendezett ünnepélyek emlékeztetések még ma is. Egy nyári napon, az akkor alakult mentőegyesület javára virágkorzót rendezett az Andrassy-uton. Erre az alkalomra lezárták az Andrassy-utat a Váci-körutttól a városligetig. Más, mint virágokkal feldiszlített kocsi nem gördülhetett be az Andrassy-útra. Rohonczy és néhány arisztokrata felvirágzott lovakon látta le a rendezői tisztet. Káprázatosan szép látvány tárult a mozgó virágerdőhöz hasonlító uttal a néző szemé elé.

Ennek a virágkorzónak aztán feltűnést keltő mellékhatása akadt, amely soká foglalkoztatta az akkori budapesti lapokat. Egy Aradról elszármazott fiatal újságíró, Báltaszéky Lajos, az újságírókat ért valamilyen sérelemmel állt oda Rohonczy, a lóháton ülő főrendező elé és kissé ingerült hangon adta elő az újságírók panaszait. Rohonczy erre lavagló-ostorával végigvágott Báltaszéky Lajoson. Báltaszéky provokálta Rohonczyt és pisztoly és kardpárbajt vívtak súlyos feltételek mellett.

A párbajjal kapcsolatban valóságos társadalmi felzudulás támadt. A polgári társadalom úgy érezte, hogy ez a korbácsütés a polgári társadalmat érte és Rohonczy kezében az arisztokrácia sértő fellépését látták. Ezt aztán tüntetések és parlamenti interpellációk követték és hetekig tartott, míg elültek a botrány hullámai.

A jó gazda és a kitünős sportsman.

Egyébként Rohonczy Gida megtestesítője volt az uri gavallériának és abban az időben szinte úttörő volt oly irányban, hogy merkantilizálni tudta anélkül, hogy presztízsen sérelem esett volna, törökbecsei gazdaságának terményeit. A Rohonczy-dinnyék országos hírnévre tettek szert. Budapesten pedig üzletet nyitott és ott árulta gyümölcsseit, szőlőjét, borát és egyéb terményeit. A sport akkoriban még nem örvendett oly fejlettségnek, mint ma, de ami volt Magyarországon, azt Rohonczy honosította meg. Gyönyörűen vívott és kitűnően korcsolyázott, saját találmányu korcsolyái, a Rohonczy-korcsolyák pedig igen kelendők voltak külföldön is.

Le akarta löni Tisza Kálmánt.

Rohonczy élénk részt vett a politika életében is és tagja volt a képviselőháznak. Egy alkalommal rálőtt egy egyetemi hallgatóra, aki Tisza Kálmánt szidalmazta. Rohonczy

Irodalom és művészet

Agglegény apa.

Eduard Childe Carpentier amerikai vígjátéka az aradi színpadon.

Barátságos kézsorítás és köszönet ismét Eduard Childe Carpentiernek. Megköszöntük már a nyáron is az Agglegény apát ennek a hosszúmevű amerikainak, de köszönjük most is. A főmelegítés jól esett. Ezen a gaminos komédián lakmározni különösen akkor kellemes újból, ha a főmelegítésnél olyan nemesfűszereket szendrey Mihály, azután két új tag: Izsáky Margit és Homokay Pál. Szendrey igazgató közvetlen figurájának egyéni színeibe öltöztette az agglegény apát, ezt a kedélyes öregurat s mindvégig kézben tartotta az előadás gördülékeny menetét. Egy-egy gesztusa és szava is el-

ugyanis nagy tisztelője volt az öreg Tiszának. Ez azonban nem zárta ki azt, hogy egy alkalommal májdnem agyonlőtte Tisza Kálmánt, mert azt hallotta, hogy a híres politikus a Tisza szabályozása körül panamákat követelt el. Ezt a jelenetét Tiszával akkor mondotta el a Házban, amikor az egyetemi hallgató ellen elkövetett tette miatt a képviselőház mentelmi bizottsága elé került. Elmondotta itt, hogy a Tiszának szabályozása körül szintén panamákat emlegette, magát Tisza Kálmánt is megvádolták azzal, hogy üzletet csinált a munkákból. Amikor ezt megtudta, felment magához Tiszához, hogy kérdőre vonja. A miniszterelnök azonban elhárította magától a feleletadást s utalt arra, hogy a torontáli főispán kapott megbízatást az ügy tisztázására. Amikor a képviselőházban erről Rohonczy beszélt, hozzátette:

— Eltávoztam Tiszától, abban a hitben, hogy csakugyan jellemtelen emberrel van dolgom.

Megdöbbenés futott át a képviselői padokon erre a nyilatkozatra. De Rohonczy nem tartott szünetet, folytatta, hogy másnap elment, hogy a király öfelségének tegyen jelentést, de nem kapott audienciát, mert a kabinétirodában azt hitték, örülten van dolguk. Ezért ugyanaznap újból felkereste Tisza Kálmánt azzal az eltökélt szándékkal, hogy előbb Tiszát, azután önmagát lövi agyon. Belépett a miniszterelnökhöz, pisztolyát Tisza Kálmán fejének szegezte.

Tisza csak annyit mondott:

— Hát elhiszed, hogy jellemtelen ember vagyok?

Rohonczy keze lehanyatlott és eltávozott. Levonta tettének következményeit, kilépett a szabadelvi pártból, de továbbra is fanatikus híve maradt az öreg Tiszának.

árulta, hogy milyen nagyszerűek azok az alakítás formáló eszközei, amelyek nemcsak színpadra tartogatottak, hanem életből eredőek. Tonny Fagg szerepe Izsáky Margitnak nyitott alkalmat a sikeres bemutatkozásra. Ennek az alakításnak hangulata fonja át tulajdonképpen a vígjátékot és Izsáky Margit el is találta azt a hangot, amelyvel élénken, színesen, rakoncátlan derűjében jól kihangsúlyozottan, kitűnően szólaltatta meg a figurát. Homokay Pál jóvágásu, elegáns színész, aki jelen szerepének (ügyvéd) csekély fontosságában is magára tudta terelni a figyelmet és aktív pillanatokot rögzített le. Indra Manya, L. Kiss Mariska, E. Károly Klári, Gyöző, Joanovits, Földes, Kövály a régi szerepeiket tartották meg s helyes tempóban fontos sikerfénnyel voltak az estnek, melven a közönség a tetszését őszinte tapsokban juttatta kifejezésre. (—ó.)

Bérmaiándék

100-150 almasabb a szep fénykép, vagy levelezőlap

NAGY GEZA

fényképész műterméből. Ez alkalommal kedvezményes loszállított árak. Műterm: Arad. Bul. Reg. Maria 8. földszint.

* A színház heti műsora. Csütörtök: Agglegény apa (vígjátékláger, B. bérlet.) Péntek: Mit susog a fehér akác (operettújdonaság, itt először, Nagy Anci primadonna bemutatkozása, C. bérlet.) Szombat: Mit susog a fehér akác (operettújdonaság, Nagy Anci bemutatkozásával, A. bérlet.)

* Ma este Agglegény apa, a tegnap nagy sikert aratott mulatságos amerikai vígjáték szerepel műsoron. A közönség józuen mulatott a friss és egészséges jeleneteken és szorgalmasan tapsolt Szendrey igazgatónak a cimszereplőnek, azután a bemutatkozó két új tagnak: Izsáky Margitnak és Homokay Pálnak, kívülük Indra Manyanak, L. Kiss Mariskának, E. Károly Klárinak, Gyözőnek, Földesnek, Joanovitsnak és Kövályak.

* Mit susog a fehér akác, a Szózik az asszonyt felülmuló pompázatos, sikereszközökkel vonul be Aradra, hogy hosszú időre uralja az aradi színház műsorát. Mindjobban fölfelé ivelő az aradi színház műsortervezete és ebben előkelő pozíciót foglal el ez az operett, amely különösen abból a szempontból jelent érdekességet, hogy komponistája aradi: Szántó Mihály, aki innen indult el a hírnév felé. Az operett már teljesen készen állva várja a függönylehbenést, új díszletek csodája zuhog ismét a közönség elé. Gömör újból nagyszerű rendezést produkált s két új tag tartja bemutatkozását: a kitünős Nagy Anci és a kiváló... (—ó.) a primadonna és a honvivő. Kivülük különösképp

Lendvay Böskének jut remek szerep Rudassal, azután Csengery Icanak, Gyözőnek, Kassaynak, L. Kiss Mariskának, E. Károly Klárinak, Joanovitsnak, stb. Gellért dirigál, Kövályé az új díszletek és mindent egybevetve, nagy és maradandó lesz a siker.

Ertesítés!

Megnyílt BUCURESTIBEN a főváros központjában

"HOTEL VENETIA"

Str. Pieter Grigorescu 12. szám (a Királyi palota mögött). Bejárat a Calea Victorian. — 100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg és meleg víz, lift, fürdő és telefon a t. vendégek rendelkezésére. Nagy előnyös árak. Utazó ura a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel:

"VENETIA SZALLODA" vezetősége

Moiseu, tulajdonos.

Miért kerülte el a Zeppelin Aradot?

Hiába vártuk ma éjjel az óriás léghajót. — Zeppelin-vecsek az aradi éjszakában. — „Fogd be a szád, mert belerepül Eckener...” — Mennyibe került a főpincérnek a Graf Zeppelin látogatásának hire?

(Arad, október 16.) Ma este hiába vártam a Graf Zeppelint. Dr. Eckener Hugó egész egyszerűen leégetett és megosztott ama gyönyörűségtől, hogy saját tulajdon szememmel végignézhessem, mint uszik az az óriási kivilágított szivar a levegőben. Röviden mondva, dr. Eckener felültetett és nyugodtan hagyta, hogy órák hosszat ott álldogáljak a hűvös októberi estén, a Fehér Kereszt előtt.

Ma este 7 óra után egymásután érkeztek a telefonjelentések a szerkesztőségbe: A Graf Zeppelin fél háromkor megérkezett Bucurestibe... Nagyszébenben irányt változtatott... 7 óra 10 perckor Kolozsvár felett kering az óriás léghajó... Most érkezett meg Nagyváradra... 8 óra 25 perc. Elhagyta Nagyváradot...

Leirhatatlan izgalom következett. Ujabb telefonjelentések:

— Egy óra múlva Aradon lesz... Aradon keresztül repül Temesvár felé...

A figyelmes telefonközpont erre a hírre körtefont rendezett és néhány perc múlva már az egész városban elterjedt a hír:

— Jön a Zeppelin... Jön a Graf Zeppelin...

Fél kilenc órára vártuk Aradra a léghajót. Az uccák hirtelen benépesedtek. Mindenki a csillagos eget figyelte és minden motorberregésre felfülekelt. Különösen a Fehér Kereszt és a Városi Kávéház előtt volt nagy a tolongás. Itt azután egymás után születtek meg a Graf Zeppelin-vecsek. Legalább kedélyesen rejt a várakozás. Vidáman nevető arcok mindenfelé. Hirtelen egy nyolc hengeres Stoevertó állt meg a szálloda előtt. Thüringiai, németországi jelzések. A hűtődíszben egy kis német zászlót lengetett a szél. Mindenki odaszaladt. Voltak, akik azt hitték, ezek is a Graf Zeppelinhez tartoznak. Egy német család szállt ki, két gyermekkel.

— No, nézz oda, — szólt valaki — dr. Eckener előre küldte gyermekeit autón.

Egy fiatalember nagy hangon előadást tartott a föld körüli utazásról. Közben megszólalt a másik:

— Fogd be a szád, mert még belerepül Eckener masinájával és ott éjszakázik.

— Jó lesz hang-árnak — replikázik a harmadik.

— Hiába várják a Fő-uccán, ugyis a Maros-parton repül el...

Közben telefonon érdeklődtem a központnál.

— Most szállt el Kisjenő felett. — mondotta a telefonos kisasszony. — beszéltem az ottani granicsárokkal, akik nagyszerűen látják az óriás léghajót, amint kivilágítva uszot a sötét éjszakában...

Az uccán ezalatt a tömeg izgatottan várta a Graf Zeppelint. A taxis-soffőrök gépkocsijuk reflektoraival a magasba világitották.

— Nézz oda, mutatják a Graf Zeppelinnek az utat. — szólt egy iparos kinézésű ember.

A kávéházból sokan kijöttek az uccára. Mátyás, a főpincér, gondterhelt arccal állott a terraszra.

— Mondja, Mátyás, mennyibe kerül magának a Graf Zeppelin látogatása? — kérdezték a főurat.

A Graf Zeppelint azonban hiába vártuk. Ugy látszik, gondolt egyet dr. Eckener és irányt változtatott. Elkerülte Aradot. De vajon miért? Ez a kérdés izgatja az uccára kijött embereket százait, kik csalódottan tértek éjjel felé nyugovóra.

Véletlenül sikerült külön rádióösszeköttést létesítenem dr. Eckenerrel, aki azután megadta erre a kérdésre a választ.

— Többen voltak utasaink között — szólt a rádiójelentés — kik szerették volna Aradot látni, de közben valahánnyien lemondtak erről a gyönyörűségről. Két utasnak jegye volt az Apolló- és Frzsébe-moziba, de amikor hal-

lották, hogy ezek be vannak zárva, elment a kedvük Aradtól. Egy berlini újságíró az újságíróklubba szeretett volna menni, de Nagyváradon szomorú szívvel hallotta, hogy nincs már klub. Erre ő is lemondott Aradról.

Az utazás elhalasztásához hozzájárult az a tény is, hogy dr. Eckener Várad felett kinézett az ablakon, de mikor meglátta, hogy milyen botrányosan rosszak az utak erre-felé, kijelentette, hogy ilyen jó géppel, ilyen rossz utakon nem közlekedik. No, és aztán, amikor hallotta, hogy a Maros-hidon még mindig kell vámot fizetni, hirtelen csavart egyet a kormánykeréken, irányt változtatott és hátra fordított Aradnak.

Egy szónak is száz a vége. Hiába álltam három óra hosszat a hűvös októberi éjszakában az ucca sarkán, nem volt szerencsém találkozni a Graf Zeppelinnel... Pechem volt.

Ferenczy György.

Zsidó nemzeti muzeum létesül Aradon.

Nyolc nap múlva megkezdik a szeretetház kibővítését.

(Arad, október 16.) Az aradi Chevra Kadisa ma este hét órakor gyűlést tartott, a melyen a zsidó szeretetház megnagyobbításának ügyét tárgyalták. Dr. Schütz Henrik hitközségi elnök megnyitóját követően Koch Dániel szólt fel és kifejtette, hogy a szeretetház kibővítéséhez azonnal hozzá kell kezdeni mert a közeledő téli időszak megakadályozza az építkezési munkálatokat. Az építési munkálatok megkezdése annál is inkább időszerű, mert erre a célra öt millió lej van előirányozva és ennek az összegnek a fele már készpénzben a cél rendelkezésére is áll. Bejelentette, hogy özvegy Gross Józsefné olyan feltétellel adományozott a szeretetház céljaira százezer lejt, hogy az épületben egy szobát férjének emlékére Gross József-szobának nevezzenek el. Hangsúlyozza, hogy a szeretetház céljaira való gyűjtés a legjobb eredménnyel járt. Eddig ötszáz adományozásra felhívó levelet küldtek szét és még százra nem érkezett válasz. Sok remény van arra, hogy még nagyobb adományok fognak befolyani. A Mairovitz-cég két vagon cementet adományozott az építkezés céljaira és a Lomási Erdőipar tízenegy köbméter elsőrendű épületfát adományozott harmincötezer lejt értékben. Koch Dániel javaslatát egyhangulag elfogadták, amely szerint nyolc napon belül megkezdik az építkezést.

Ezután Deutsch Andor szólt fel, aki bemutatta az építkezés költségvetését. Bornstein Sándor ismerteti az épület beosztását és bejelenti, hogy tíz árvaházból kikerült tanoncoknak is helyet ad a Szeretetház. Dr. Schütz Henrik kihirdeti, hogy a költségvetést egyhangulag elfogadták. A gyűlés elfogadta azt a javaslatot, hogy a választmány helyszíni szemlét tartson az építkezés helyén és szólítsa fel az aradi építészeket, hogy az építésre vonatkozólag nyújtsák be ajánlataikat. Dr. Somogyi Gyula meleg hangon méltatja a szeretetház intézményét és ismerteti a zsidóság mostoha sorsát. Javasolja, hogy létesítsenek Aradon egy zsidó nemzeti muzeumot, amelyben régi rituális szertartási eszközöket, valamint a zsidó nemzeti vonatkozású emlékeket gyűjtenék össze. Utal arra, hogy a zsidóság tradícióit meg kell őrizni és erre a

Osztak osztálysorsjáték, 84.000 sorsjegy, 52.000 nyeresemény!

Számos óriási nyeresemény! Főnyeresemény legszereccesebb esetben!

20,000.000

(Husz millió Lej) Jutalom és nyeresemények:

12,500.000

7,000.000

2,500.000

2,000.000

1,500.000

stb. Összesen 42.000 nyeresemény, több mint **Egynegyed milliárd Lej.**

Azonnali kifizetés készpénzben államilag van biztosítva! Nincs nyereseményilleték, államiában sommiféle levonás!

Az összes sorsjegyek fele nyer!

A sorsjegyek ára: negyed 250 Lej. egysz 1000 Lej, fél 500 Lej, teljes 1000 Lej. A szállítási előzetes befizetés nélkül történik egy kényelmes átutalási mód megjelölésével.

Fritz Dörge-Bank
Wien I/A. Kärntner Str. 43.

A sorsjegyek eladásával és a nyeresemények kifizetésével a minisztérium által lett megbízva. — A sorsjegy készlet rohamosan apad. Rendeljen tehát még ma. Egyszerű posta lap élelendő.

A húzások 1929. nov. 19-án kezdődnek

*****

célra a legalkalmasabb a zsidó nemzeti muzeum. Ráskaj Miksa üdvözli dr. Somogyi javaslatát és hozzájárul a zsidó nemzeti muzeum tervéhez. Dr. Schütz Henrik felszólalása után elvben elfogadták dr. Somogyi javaslatát. Ezután az elnök bezárta a gyűlést.

Temesvári uriaszony tragikus végű tengeri bárkakirándulása.

Hír szerint dr. Deutsch Pálné meghalt Zágrábban.

Temesvárról jelentik: Néhány nap előtt az egész erdélyi napisajtót bejárta annak a megdöbbentő szerencsétlenségnek a híre, mely egy ragyogó szépségű fiatal temesvári uriaszonyt, Deutsch Pálnét ért. Az uriaszony férjével a dalmát tengerparton nyaralt és egy alkalommal egy tengeri bárkakiránduláson bora érte utól őket. Már-már megmenekült a veszedelemtől, amidőn közvetlenül a part mellett, kiszállásnál megtörtént a borzalmas szerencsétlenség. A bora ereje az imbolygó bárkát a sziklához csapta és a hajófal, valamint a szikla köré szorult a kilépő urinó jobb lába, amelyet a szorítás teljesen szétrombolt. Az eszméletlen Deutsch Pálnét nyomban Zágrába vitték, ahol az orvosi konzilium elhatározta, hogy a megsérült lábat amputálni kell és a műtét meg is történt.

Zágrából most két távirat érkezett, az első közli, hogy a „katasztrófa bekövetkezhet” vagyis a rokonszenves fiatalasszony már nem tud segíteni az orvostudomány. Egy órával később érkezett sürgöny közli, hogy „Babyt hazahozzuk, mama ne jöjjön.” A két sürgöny összefüggéstelennek tűnő szövege arra a megrendítő következtetésre ad alkalmat, hogy dr. Deutschné, sajnos, tényleg áldozatul esett a katasztrófának. Még mindig lehet remélni azonban, hogy a táviratból kiolvasható összefüggés csak a beteg ágya körül aggódók izgalmas szünetelt szövegezés eredménye csupán és így most egész Temesvár uritársadalma a legnagyobb izgalommal várja Deutsch Pálné állapotáról érkező híreket.

„CENTRAL” mozgó Str. Russu Sirianu, volt Auliob L. ucca

Ma, csütörtökön pontosan 5, 7. és 9 órakor

Jacques Catelain és Claudia Vitrix

legújabb filmreke:

OCCIDENT

Henry Kistemacekers világhírű regénye nyomán

„ELITE” mozgó a városligetben

Közkívánatra megprolongálva

Anna May Wong

legújabb világslágere:

Az ucca leánya.

Egy szegény kis kínai táncosnő szerelem bűvöletje

H I R E K.

Megvonták a vasúti nyugdíjasoktól a rezsi-jegyeiket.

(Arad, október 16.) A hivatalos lap 422-ik számában egy, a vasúti vezérigazgatóság által kiadott és a CFR nyugdíjasokat érdeklő körrendelet van. A CFR ugyanis ebben a körrendeletben megvonja az eddig élvezett vasutas-kedvezményeket nyugdíjasaitól és kimondja, hogy 1929. december 31-ig minden nyugdíjasnak jogában áll még két szabadjegyet kérni a maga, a felesége, vagy kiskorú gyermekei részére.

Az eddigi ugynevezett rezsi-jegyeket megvonták.

Az arcképes igazolvány kizárólag arra szolgál, hogy a szabadjegy tulajdonosa igazolhasa magát.

Az új rendelet érzékenyen érinti a vasúti nyugdíjasokat, akikkel a CFR éppen úgy bánik el, mint az újságírókkal, akiktől megvonta a szabadjegyeket, egyszeri utazásra szóló jegyeket adva ki nekik. A nyugdíjasok a rezsi-jegyek alapján a harmadik osztályon 75 százalékos kedvezményt élveznek, a második osztályon a harmadosztályú jegy árának felét fizették. Ez a kedvezményük a hivatalos lapban megjelent körrendelet alapján megszűnt.

A szabadjegyek megszorítása a CFR vezetőinek rossz helyen alkalmazott takarékoskodásának eredménye. A vezérigazgatóság ugylátszik ilyen módon akarja behozni az ország területén a CFR-nél történt milliós panamá s lopások deficitjét, valamint a vasúti katasztrófák által okozott károkat. Azt hiszik egyes vezérigazgatósági urak, hogy ha 100-200 darabbal csökkentik a kiadott szabadjegyek számát, nyomban jövedelemmé változik a CFR hatalmas deficitje. Pedig alaposan tévednek. A külföldön is vannak vasutak — jobbakként, mint itt, — ott is kiadtak szabadjegyeket — bizonyára többet, mint a CFR — és csodálatosképpen ezek a vasutak a szabadjegyek dacára is, szép jövedelmet hajtanak. A CFR vezérigazgatóságának vezetői jobban tennék, ha ötletességüket más irányban gyümölcsöztetnék, talán jobb eredményeket tudnának elérni. Például feltalálnák azt a módszert, amely a fűtőházi lopásokat lehetetlenné tenné...

— **Időprognózis.** Részben felhős, egyelőre még nappal igen enyhe idő várható.

— **Jövőre felemelik a katonatisztek pótlékát.** Bucurestiből jelentik: A kormány elhatározta, hogy 1930-ban felemeli a katonatisztek pótlékát, még pedig a következő sorrendben: hadnagyok 24.000, főhadnagyok 20.400 lej, kapitányok 16.800 lej és őrnagyok 12.000 lej pótlékot fognak kapni. A hadsereg körében ez a hír nagy örömet váltott ki.

— **Eihatasztották a fascista-per felebbviteli tárgyalását.** Bucurestiből jelentik: Ma kellett volna megtartani a fascista-perben a felebbviteli tárgyalást, de a katonai felebbviteli bíróság a jövő péntekre halasztotta az ügyet.

ORTNER

éipészetlője és orthopéd
cipészete Aradon, Str. Alexandri
volt Salacz-u. 5. sz. alatt van.

— **Vonatösszeütközés a lyoni pályaudvaron.** Párisból jelentik: A lyoni pályaudvaron egy vonat belefutott egy személyvonatba. Az összeütközés következtében két kocsi felborult és 32 utas megsebesült. A mozdonyvezető elmondása szerint észrevette a tilos jelzést, de a nedves kő miatt a vonat a fékezés ellenére tovább csuszolt és minden észrevétel nélkül maradt, hogy a vonatot lefékezze.

Jön! Szereltem a hóban

— **Hajóösszeütközés a Dunán.** Galatiból jelentik: Az Európai Dunabizottság egy gőzöse a Dunán összeütközött a Furnica nevű hajóval. Az összeütközés következtében mindkét hajó súlyosan megrongálódott, úgyhogy hónapokig nem lehet őket használni. Enin Funacan, a Furnica parancsnoka amikor látta, hogy az összeütközés, ami az ő hibájából történt, elkerülhetetlen, a Dunába vetette magát és ott lelte halálát.

A Bodencredit ügye az osztrák nemzeti tanács előtt.

Bauer Ottó interpellációja. — Ha Sieghard bűnös, bűnhődjék.

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács mai ülésén dr. Bauer Ottó képviselő a szociáldemokraták nevében követelt felvilágosítást ar-ravonatkozólag, hogy a postatakarékpénztár milyen mértékben részes a Bodencreditanstalt veszteségeiben és hajlandó-e a kormány a bankkezeléséről szóló törvény alapján eljárni, hogy az igazi bűnösök elnyerjék büntetésüket. A keresztényszocialista párt nevében dr. Wei-

denhoffer válaszolt és többek között kijelentette, hogy esze ágában sincsen senkinek védeni Sieghardtöt. Ha bűnös, ám bűnhődjék. Ezután a nagynémetek szóltak a kérdéshez, majd az ügyet a szakkbizottsághoz tették át.

Utólérhetően ra-
finált izlésű divat-ujdonságok állandó im-
portálása.
KELL és KRAUSZ.

Nadir khán királyá proklamálta magát.

Moszkvából jelentik: Ideérkezett hírek szerint Habibullahnak sikerült elmenekülnie. Más jelentések szerint Nadir khánt tegnap délután Kabulban padisahnak kiáltották ki. Nadir khán kiáltványt intézett az afgán néphez és

kiáltványában királyá proklamálja magát. Az új király megtiltja Amanullah és családjának visszatértét. Nadir khánt novemberben koronázzák meg.

— **A közmunkaügyi minisztérium adja ki ezentul az autbuszkoncessziókat.** A Monitorul Oficial ma Aradra érkezett száma érdekes közmunkaügyi miniszteri rendeletet közöl, amely számos aradi s aradmegyei embert érdekel. A rendelet, amelyet a minisztérium október 11-én adott ki 57908. szám alatt, az autbuszkoncessziókra vonatkozik. A minisztérium az érdekeltek tudomására hozza, hogy a gépiárművekkel történő személy-, csomag- és áruszállításra, akár állami, akár helyi érdekű utakon, a közmunkaügyi minisztérium mellett működő külön bizottság ad koncessziót. Az erre vonatkozó kérvényeket tehát egyenesen ehhez a minisztériumhoz kell beadni s bármilyen más hatóságnál nyújtja be kérvényét az érdekelt vállalkozó, nem ér el eredményt s csak ügyének elintézését késlelteti. A rendelet alapján tehát ezentul nem a belügy-, hanem a közmunkaügyi minisztérium dönt az autbuszkoncessziók ügyében.

Paplanok, matracok nagy választékban Ruttkay és Botye cégtől Arad, megvételhez szomb.

— **A szívárvány színei alkotják a Népszövetség tervbe vett új lobogóját.** Párisból jelentik: A népszövetségi ligák nemzetközi egyesülete pályázatot írt ki a Népszövetség lobogójának megtervezésére. Egy holland békebarát erre a célra három díjat tűzött ki ezer, ötszáz és kétszázötven hollandi forint összeg erejéig. A „Journal des Debats” párisi folyóirat ezzel kapcsolatban azt javasolja, hogy a Népszövetség lobogója álljon a szívárvány színeiből. Hivatkozik a Genesis könyvének kilencedik fejezetére, amelyben meg van írva, hogy amikor a vízözön után Isten az emberrel kibékült, akkor az égen megjelent a szívárvány. A népszövetségi zászló is az általános kibékülés jele és azért illik rá a szívárvány-szín. A párisi folyóirat cikkére reflektál egy genfi újság, és azt javasolja ironikus hangon, hogy a Népszövetség címere legyen egy nagy fehér elefánt fekete mezőben. A lap megjegyzi ugyanis, hogy az angolok a világcsalást elefántnak szokták nevezni.

— **Letartóztattak egy kereskedőt Aradon.** Az aradi rendőrség letartóztatta ma Heller Imre kereskedőt, akit a dombiratosi csendőrség körözött és a turdai vizsgálóbíró is kerestette. A kereskedőt 25.000 lej elskasztásával vádolják, egyszer már volt büntetve, amikor is 3 hónapot ült.

— **Készül az új közlekedési szabályrendelet.** A város vezetősége még ezen a héten újabb intermár bizottsági ülést hív össze. Ezen az ülésen megszavazzák a csendrendelet pótszakaszait, majd rátérnek az új közlekedési szabályrendeletre, amelynek megszavazásánál figyelembe veszik a Kereskedelmi és Iparkamarának a kereskedők érdekében tett észrevételeit. Az új szabályrendelet teljesen új közlekedési viszonyokat teremt Aradon s főként a belvárosban szabályozza a forgalmat.

Harry Liedtkével

— **Robbanás a párisi Talbot autógyárban.** Párisból jelentik: A Talbot autógyár öntőműhelyében robbanás történt, amelynek következtében az egész épület rombadólt. A romok alól eddig hat halottat és tíz sebesültet huztak ki. A romok takarítása még folyik.

— **Egy budapesti ügyvéd öngyilkossága Bécsben.** Bécsből jelentik: A Margaretenben levő Reimannhofben egy férfi leugrott az emeletről és szörnyethalt. Az öngyilkosról megállapították, hogy dr. Magyar budapesti ügyvéddel azonos. Kiletét a nála talált utlevélből állapították meg. A margareteni rendőrkapitányság megállapítása szerint az öngyilkos valóban azonos dr. Magyar László budapesti ügyvéddel, akit a Reimannhofban nem ismernek. Dr. Magyar október 14-én kiállított utlevelével október 15-én kelt át az osztrák határon. A rendőrséghez intézett levelében idegbaját jelöli meg öngyilkossága okául.

— **A letartóztatásban levő Reichenberg főmérnököt Bucurestibe vitték.** Néhány héttel ezelőtt az aradi fűtőházi panama ügyében megindult vizsgálat eredményeként dr. Herb Jon vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Reichenberg Dezső főmérnököt, az aradi fűtőház volt főnökét. Reichenberg azóta vizsgálati fogságban van és a bűnügyi vizsgálat még mindig folyik ellene. Ezzel egyidejűleg fegyelmi eljárás is indult Reichenberg ellen, amelyet Bucurestiben a vezérigazgatóságnál folytatnak le ellene. A fegyelmi eljárás folyamán feltétlenül szükségesnek mutatkozott Reichenberg újabb személyes kihallgatása, amiért átírt a vasútigazgatóság a vizsgálóbíróhoz és kérte, hogy rendőri fedezet mellett kísérjék le Bucurestibe Reichenberget. A vizsgálóbíró ennek következtében elrendelte Reichenbergnek Bucurestibe való átkísérését és a vizsgálati fogságban ülő főmérnök ma Nadaban detektív társaságában elutazott a fővárosba.

— **Az angol udvar nem vásárol Zubkovné holmijából.** Kölnből jelentik: Vilmos excsászár néhány nappal ezelőtt azt üzent a Zubkovné bonni palotájában tartandó árverés rendezőinek, hogy az angol királyi házból eredő örökölt tárgyakat a csódtömegeből ajánlják fel megvételre az angol királynak. Ez a javaslat az angol udvar körében — általános meglepetésre — rideg visszautasításra talált. Az angol udvar nem hajlandó a volt császár testvéreinek birtokából semmit megvásárolni és bizalmi emberét sem küldi ki az árverésre.

— **Kolozsvárt olcsóbbak lettek a vendéglői árak.** Clujról jelentik: A kolozsvári vendéglősök erősen megéreztek a pénzügyi válságot és üzemeik alig hozták ki a napi rezsit. A vendéglősök több ízben megtanácskozták, hogy mi lenne a teendőjük, hogy a fenyegető csódot elkerüljék. Hosszas tanácskozások után arra a megállapodásra jutottak, hogy redukálni fogják az árakat és így a nagyobb forgalom pótolni fogja az elmaradt hasznot. Több elsőosztályú vendéglő jelentékeny árredukciót hajtott végre és az eredmény beigazolta, hogy olcsó áron jobban lehet eladni és az árak redukálása mellett nagyobb hasznot értek el, mint amikor a vendéglői árak nagyobbak voltak.

— **Hangversennyel egybekötött ünnepély a reformáció évfordulója alkalmából az aradi református templomban 1929 október 27-én estl 8 és fél órai kezdettel.** Közreműködnek: Kalczyk Vilma, Bodroghy Boriska, Zábráczkyné-Váradia Margit, Csécsy Imre ref. esperes, Porczia Lajos gróf, dr. Ungár Imre, dr. Werner Sándor, Weisz Arnold, Barra Ernő.

A CENTRAL mozgóba.

LEGUJABB.

Lambrino Zizi perét Károly extrónörökös ellen holnap tárgyalják Párisban.

Párisból jelentik: Szenzációs per kerül le-tárgyalásra holnap a párisi felebbviteli bíróság előtt. Holnap áll újra bíróság elé Lambrino Zizi, Károly román extrónörökös morganatikus felesége, hogy kártérítést követeljen a volt trónörököstől. Nemrégiben tárgyalta a kártérítési pert az elsőfoku bíróság, amely elutasította Lambrino Zizi követelését és illetéktelenné

mondotta ki magát, hogy ~~illetéktelen~~ ez ügyben.

A döntés ellen Lambrino ~~felhívta~~ a felebbviteli törvényszékhez, amely holnap tárgyalja az ügyet. Károly volt trónörökös Paul Boncour képviseli, míg Lambrino Zizi ügyvédje Campinchi párisi jogász.

30 letartóztatás történt eddig a szófiai merénylet miatt.

Egyetlenkedés a macedon szervezetben.

Szófiából jelentik: Az államrendőrség megállapította, hogy a tegnapi merényletet egy szófiai kávéházban Mihailov Panke követte el, aki tervszerűen hajtja végre tervét, hogy kiirtsa Protageroff híveit. A rendőrség eddig 30 embert tartóztatott le a

merénylettel kapcsolatosan. Megállapították, a merénylő nincs közöttük. A sebesültek valamennyien Protageroff hívei közé tartoznak, akik a macedon szervezetet Mihailov Panke egyetlenkedése miatt hagyták el.

— **Méhméreg — reuma ellen.** Bécsből jelentik: A bécsi általános poliklinikán Strasser tanárnak külön állomása van a reumás betegek gyógyítására. A reuma gyógyításának teóriája tudvalevőleg az, hogy a krónikus reumat akuttá teszik és akut formájában meggyógyítják. A legveszedelmesebb feladat e népbetegség gyógyításánál az, hogy a krónikus állapotot akuttá tegyék. Ezzel kapcsolatban az említett klinika egyik orvosa érdekes kísérletet végzett. Méhmérget alkalmazott izgató szerül és a méh mirigyeiből állította elő az u. n. apicósant, amelynek bőr alá való befecskendezése reumatikus gyulladásokat idéz elő, vagyis elősegíti a krónikus állapotnak akuttá válását. Sok eredménnyel kecsegtetnek a kénkurák is a reuma gyógyításánál. Ez különösen idősebb egyének gyógykezelésénél vált be.

— **Olasz frontharcosok autószerencsétlensége.** Milánóból jelentik: A frontharcosok egyik csoportja kirándulást tett a környéken, mikor visszatértek, egy gépkocsi a sikos úton lezuhant egy szakadékba. Három utas meghalt, hat súlyosan megsebesült.

— **Előfizetési felhívás.** „Uj Élet” címmel havi folyóirat indul utnak folyó év november 1-én, mely a természetes életmód, az egyszerű táplálkozás, az emberi szervezet reorganizálását fogja ismertetni. Ezrek és ezrek várják egy nívós, a vegetáriánus tudomány által megalapozott organum megjelenését, a mely szigorú tárgyilagosságával: útmutató, tanácsadó, barát s oktató lesz. Kérünk minden természetes életmódkedvelőt, hogy álljon mellénk és előfizetésével tegye lehetővé az „Uj Élet” megizmosodását. — **Előfizetési árak:** 1 évre 350 lej, fél évre 180 lej. Az előfizetést kérjük postautalványon az „Uj Élet” kiadóhivatalának, Cluj, Str. Geku 20. küldeni. Interurban telefon: 14—55.

— **Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos nélműködést biztosít.** — Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Sokezer pengős ajándékot kap az új Miss Magyarország.** Miss Magyarország 1930 Simon Böskével ellentétben nemcsak Magyarország legszebb leánya büszke címet nyeri el, hanem rengeteg ajándékot kap a cím mellé a „Szinházi Élet”-től. A „Szinházi Élet” új számában újabb részületeket közöl a választás feltételeiről és részletes beszámolót hoz a Király Színház és a Belvárosi Színház újdonságáról, ezenkívül jeleneteket ad az új Molnár-darabból. Heltai Jenő és Beregi Oszkár regényein kívül darabmellékletnek e héten a Belvárosi Színház nagy sikerét Lengyel Menyhért és Karinthy Frigyes „Földmőküly János” című színdarab teljes szövegét közli. Ára 40 lej, negyedévi előfizetési ára 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-u. 10.

Letartóztatták a megszökött Wimmer Ferenc fogházóreit.

A vádtanács ma elrendelte a fogházórok szab adlábrahelyezését, de az ügyészi felelősség folytán azok továbbra is vizsgálati fogságban maradnak. Wimmer Jugoszláviába menekült.

(Arad, október 16.) Az ország összes rendőrhatalomja keresi az aradi fogházból megszökött Wimmer Ferencet, akit néhány nap mulva Magyarországnak kellett volna kiadni, mert ott rablógylkosság miatt jogerősen tizenöt évi fegyházra ítélték. Wimmernek azonban nyoma veszett és minden valószínűség szerint már sikerült neki átszökni Jugoszláviába. Wimmer szökésével kapcsolatban a fogházban is a legszigorubb vizsgálat indult meg, amelynek eredményeként

a vizsgálóbíró letartóztatta Costi Ion és Tarhuna Pével fogházórokat, kik Wimmer szökése idején szolgálatban voltak és alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy vagy segítségére voltak a szökevénynek,

vagy pedig a kellő gondosságot elmulasztották és ezáltal lehetővé tették a szökését. A vádtanács ma délben foglalkozott a két letartóztatott börtönőr ügyével és hosszas tanácskozás után elrendelte szabadlábrahelyezésüket. A vádtanács döntése ellen az ügyészség felfolyamodással élt és így a két börtönőr a Tábla döntéséig továbbra is fogságban marad.

— **A nyeresévek maximumát biztosítja magának, ha még ma vásárol egy sorsjegyet a népszerű Fritz Dörge-banknál, Wien, Kärtner-Strasse, Huzások küszöbön.**

Legszebb, legmegfelelőbb bérnialási ajándékok az Egyszázi Műkereskedésben Str. Braşanu 2. KAPATÓK.

Halálba kergetett az idegenrevízió egy aradi uriaszonyt.

Weisz Fanny aradi tr. ~~szülő~~ megmérgezte magát, mert többévi tartózkodás után kiutasították az országból. — Kétszer szökött be az idegenrevízió Weisz Fanny életébe. — Állampolgársági tragédia, amely halállal végződött.

(Arad, október 16.) Ma a hajnali órákban egy ismert aradi urinő meghasonlott az étellel, leszámolt a sors mostoha körülményeivel és a halálba menekült. Az öngyilkosság okának mélyeséges tragikuma, hogy azt az urinő azért követte el, mert több esztendő aradi tartózkodása dacára sem tudta megszerezni a román állampolgárságot és a szigorú idevonatkozó paragrafusok épen mára tüzték ki távozásának végső dátumát, amelyet azonban az urinő nem várt meg és megszökött az életből,

a rideg törvények elől. A megdöbbentő öngyilkosság részleteiről az Aradi Közlöny munkatársa a következőket jelenti:

A Strada Iosif Vulcan (Kazinczy-ucca) 5. szám alatti ház egyik lakásában, mint albérli lakott Weisz Fanny 48 esztendő aradi urinő. Egy héttel ezelőtt foglalta el ezt a lakását, ahová a Str. Eminescu (Deák Ferenc) uccai albérleti szobájából költözött át. A házbellek a legidősebb lakónak ismerték meg a rövid egy hét alatt Weisz Fannyt. Reggel fél 7 órakor távozott el hazuról és az esti órákban, ugy 10 órakor tért csak haza napl elfoglaltságából a Str. Marasesti (Kossuth-ucca) 4. szám alatti trafikból, amelynek társtulajdonosnője volt.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt vette meg ezt a trafikot özv. Gyenge Imréné hadiözvegyvel együtt, aki az engedélyt adta, míg ő a pénzt szolgáltatta az új trafik alapításához. Régebben több, mint hét esztendőn át a Lomási Erdőipar rt. szolgálatában állott és itt, mint Kemény György igazgató titkárnője működött. Rendkívül megbízható, lelkiismeretes tisztviselőnek bizonyult Weisz Fanny és állásától nem is kellett volna megválnia, ha az idegenrevízió nem szökött be életébe.

Nem volt román állampolgár és az idegenellenőrzések alkalmával végül is visszavonhatatlanul indexre került. Mindent megpróbált, hogy biztos állásától ne kelljen megválnia és végül is azt a tanácsot adták neki, hogyha, mint alkalmazottnak nem sikerül Romániában maradnia, próbálja meg, mint önálló kereseti forrással rendelkező nő, az állampolgárságát megszerezni.

Ekkor kapott is valami rövid lejáratu tartózkodási meghosszabbítást, amelynek ma volt a terminusa és ma kellett volna elhagynia az ország területét. Délelőttre idézték meg a szigorancúra, hogy egy állambiztonsági hivatali közeg kíséreté-

ben elutazzon Aradról és egyben Romániából. Fokozódó idegességgel várta a kritikus nap, az október 16. beköszöntését. Idegessége ellen kezelőorvosa Eurodal nevű, morfiumot tartalmazó csillapítót rendelt és ezt használta is az urinő.

A tegnapi napot az üzletében keresztülsírt Weisz Fanny. Minden ismerősétől elbucszott és keservesen panasolta el, hogy most, amikor már második egzisztenciáját is sikerült megteremtene, el kell mennie a városból.

Este új Pravarz-fecskendőt vásárolt és rendben tért haza lakására. A cselédleánnyal befűtetett magának és csakhamar visszavonult. Reggel fél 7 óra tájban bekopogott hozzája a cselédleány, az urinő szökött.

a leányban ez azonban egvelőre nem keltett gyanut és azt hitte, hogy kivételesen tovább akar aludni. Később azonban Gyengéné leánya jött fel hozzá, és szintén bekopogott, hogy az üzleti kulcsokat elkérje tőle. Amikor most sem nyitott ajtót, már

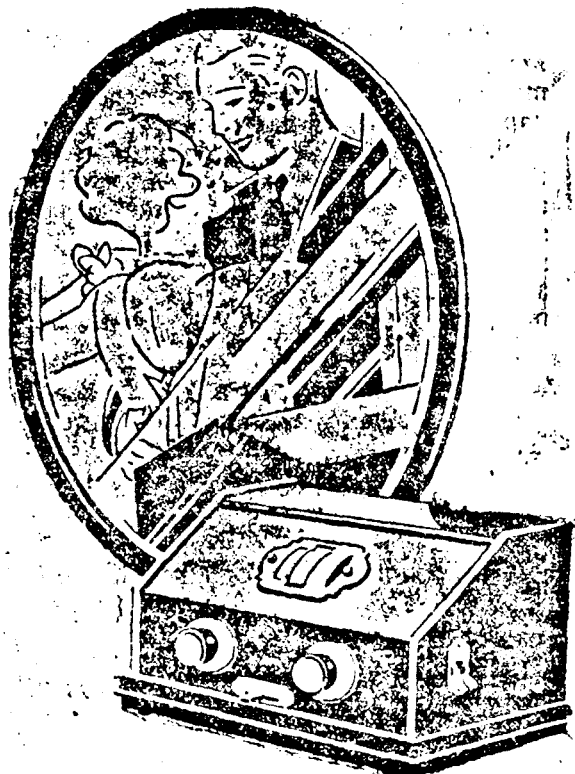
gyanussá vált a titokzatos hallgatása és feltörték az ajtót.

Megdöbbentő látvány tárult a szobába lépők elé. Az ágyban eszméletlenül ott feküdt Weisz Fanny. Teste még meleg volt. Melléte a fecskendő hevert, mel 10 feltört fiola, amelyek az idegcsillapító szert tartalmazták és amelynek befecskendezésével követte el az öngyilkosságát az uriaszony. Nyomban orvosért szaladtak és a megjelenő orvos remiás azonnal elleninjekciót alkalmazott, azonban a tudomány beavatkozása már későn érkezett, mert

Weisz Fanny már nem lehetett segíteni. Kiszenvedett. Csakhamar a rendőrség is kiszállott a helyszínre, Marinescu komisszár jelent meg két detektív és dr. Pascuti Sever hatósági orvos kíséretében és jegyzőkönyvet vettek fel az urinő öngyilkosságáról, valamint a beállott halálról. Délben az ügyészség intézkedett, hogy az urinő holttestét a hullaházba szállítsák, ahol föl fogják boncolni.

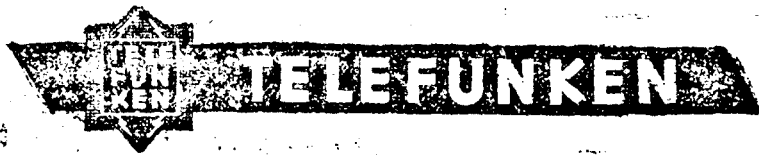
Weisz Fanny semmiféle bucsusort nem hagyott hátra és nem intézkedett azügyben sem, hogy mi történjék ingóságával, valamint a trafikkal. Rokoni Romániában nem voltak és csak Budapestben élnek hozzátartozói, akiket értesítettek a tragikus haláláról, amely mély és osztatlan részvevett keltett egész Aradon.

TELEFUNKEN 4

A bevált 4 csöves készülék tökéletesített kivitelben.

Ismert előnyei: valódi mahagónifa kazetta, egyszerű kezelés, tiszta és erős leadás, gramophonátvitelre alkalmas és sok más a modern technikának megfelelő ujitás. — Kérje a készülék bemutatását a viszonteladóknál.

A legrégibb tapasztalat —
a legmodernebb kivitel.

Itélet Fenyves aradi építész és a gör. kath. egyház perében.

Évekig húzódott a gör. kath. palota ügyében a pereskedés. — Fenyves Károly több mint három millió lejt követelt, a bíróság viszont összesen 153.468 lejt megfizetésére kötelezte az egyházat.

(Arad, október 16.) Ma hirdette ki az ítéletet az aradi törvényszék Pop—Topciu-tanácsa Fenyves Károly aradi építész perében, amelyet a görög katolikus egyház ellen indított. Fenyves, mint köztudomású, 1912-ben a görög katolikus egyház Weitzer-uccai telkén hatalmas bérpalotát épített. Ekkor megállapodás jött létre a szerződő felek között, hogy Fenyves tíz évig használhatja a telket, tíz év elteltével pedig az egyház visszaválthatja a birtokjogot. A palota építési költségei 520.000 aranykoronát tettek ki. A megállapodás azt is leszögezte, hogy tíz év elmultával, a gör. kel. egyház köteles kifizetni a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál fennálló 450.000 koronás adósságot, az ingatlan avulási értékét és egyéb adósságokat. 1922. augusztus 1-én a görög katolikus egyház bejelentette Fenyvesnek, hogy a tulajdonjogot meg kívánja váltani a szerződés alapján, de csak 2:1 arányban akarta a megváltási összeget kifizetni. Így azután perre került a dolog és

Fenyves több, mint 3 millió lejt követelt.

Évek óta húzódtak már a perek ebben az ügyben, már a semmitőszék is foglalkozott ezzel az ügyvel, majd ismét visszaküldték a törvényszékhez az iratokat és új tárgyalást tűztek ki. Az aradi törvényszék Pop—Topciu-tanácsa ma hirdette ki ebben az ügyben az ítéletet, ami nagy feltűnést keltett.

A törvényszék megállapította, hogy a szerződés értelmében a görög katolikus egyháznak 50.532 koronát kellett volna lefizetnie Fenyves kezébe.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál ugyanígy az adósság 432.238 koronát tett ki, ehhez még hozzászámítva az ingatlan avulási érté-

két, 34.320 koronát, valamint 2910 korona kisebb kiadást, vagyis összesen 469.468 koronát levonva az építkezési költségéből. A bíróság megállapította azt is, hogy az ingatlan értéke 1922. augusztus elsején 485.680 korona volt, miután az avulási értéket levonásba helyezték.

A törvényszék tehát ennek figyelembevételével valorizálta a követelést. Felbecsültette a ház értékét, amit 4 és fél millió lejben állapítottak meg, kiszámították az arányszámot és a Fenyvesnek kifizetendő összeget 467.990 lejben állapították meg. Levonták azonban ebből az összegből a 314.522 lejt, amit Fenyves 1922. augusztus elsejétől 1925. május 1-ig házbérben inkasszált és

így végeredményben 153.468 lejt megfizetésére kötelezték a görög katolikus egyházat.

Fenyves az ítélet ellen felebbezett.

Megszűnik a város gazdasági ügyosztálya.

Feloszlatják a város mezőgazdasági üzemét. Bérbe adják a városi földeket.

(Arad, október 16.) Ma délelőtt nyilvános árlejtésen a város 31 egyholdas parcellát adott ki bérbe. A parcellák átlagosan egyenként 2000 lejért keltek el. A mai nyilvános árlejtésen a városi földek utolsó része került bérbe. Most már csak a konyhakertészetet kezelik saját rezsiben, de máris tárgyalások folynak a városházán a konyhakertészet bérbeadására. Ha ez megtörténik, teljesen feloszlott a városi gazdaság.

Amint a város locsoló és seprőautót sze-

rez be és teherautót vásárol a szeméthordás céljaira, eladják a városi lovakat is. A gazdaság megszűntetésének oka az volt, hogy esztendő óta nem hozott jövedelmet, a bevételek épen, hogy fedezték a kiadásokat s így — a városvezetőség véleménye szerint — nem volt semmi ok a gazdaság fenntartására. Bérbeadva a városi földeket, a város minden befektetés nélkül jövedelmet szerez. A gazdaság megszűnése nyomán változás áll be a városi szolgálati beosztásban is, amennyiben megszűnik az önálló gazdasági osztály s beolvad a pénzügyi szolgálatba. Ezzel kapcsolatosan viszont több régi tisztviselő nyugalomba vonul.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, október 17.

Berlin, 15. Gramofon, 16.20. Zene és ének gyermeknek. 17.30. Hangverseny. 20.15. Rokonszeregek (orgona, harmónium, bandonion) különböző szerzők műveivel. 21. „Sonnenstösser Hans pokolbeli útja“, 23.30. Táncoktatás, Utána tánczene. — Belgrád, 13.40. Gramofon, 19. Kávéházi zene. 20.30. Francia lecke. 21. Rádió-négyes. 22.20. Tánczene. — Leipzig, 13. Kétórás gramofon, 15.30. Ifjúsági dalelőadás. 17.30. Házizene. 20.30. A négy évszak zenei összeállításban három énekhanggal és hangszeres aláfestéssel. 22.30. Nyolc új dal, éneklő Neeson F. — Milano, 18. Rádiózenekar, 21.30. Puccini: „Angelica nővér“ című operája, majd Romagnoli: „Alcesti“ című játéka. 23.55. Zene. — Róma, 18.30. Könnyű zene. 22.02. Szimfonikus hangverseny. — Wien, 12. A Corda-négyes hangversenye, 16.15. Norvégok a világirodalomban, (Dalok is az előadáshoz). 17. A Silving-négyes zenéje. 20.30. Gluck „Iphigenia Auliszban“ című operája az Állami Operából. Utána: Jazz-zene és képrádió. — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. honvédelmi vezényelők zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsey Richard zenetudományi igazgató. 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 1.05. Gramofonhangverseny. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 5. Rádió Szabad Egyetem. 1. Mosonyi dalok. Előadja: Pál Ilonka, Zongorán kíséri: Weigert Aladár. 2. Zehery Lajos dr. egyetemi magántanár előadása: „A tudatlanság és a bűn“. 6.40. Részletek régi operettekéből. (Zenekari hangverseny.) 7.50. Győrírási tanfolyam (Szlabey Géza.) 9.15. Chopin-emlékünnepegy halálának 80-ik évfordulója alkalmából. Közreműködik: Medek Anna, a m. kir. Operaház művésznője, Hegyi Emánuel, a Zeneművészeti Főiskola tanára (zongora) és a m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel: Berg Ottó karnagy. Emlékbeszédet mond: Papp Viktor, a Rádió Rt. zenei tanácsosa. 10.45. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházból.

PÉNTEK, október 18.

Berlin, 15. Gramofon, 17.30. Hangverseny. 18.20. Szórakoztató zene. 19.20. Tea-zene. 21. D'Albert „Hegyek alján“ című operája a Városi Színházból. Utána szórakoztató zene. — Belgrád, 13.40. Rádió-négyes. 21. Operaközvetítés a Nemzeti Színházból. — Kassa, 13.30. Házizene. 18.10. Hangverseny. 199. Vecsei Ilona színművész Kiss József verseiből szavalt magyarul. 19.15. Tót lecke magyaroknak. 20. Közvetítés Pozsonyból. 23. Közvetítés Prágából. — 23.55. Hírek magyarul. — Milano, 18. Könnyű zene. 21.30. Szimfonikus hangverseny. 24.15. Zene. — Nápoly, 18. Hangverseny. 22.92. Verdi: „Álarcosbál“ c. opera. — Prága, 12.15. Gramofon, 13.15. Déli hangverseny. 17.30. Kamarazene. Ondricek-négyes. 20.20. A pozsonyi tót színház előadásának közvetítése. 23.15. Kávéházi zene. — Róma, 18.30. Könnyű zene. 22.02. Kálmán: „Marica grófnő“ c. operettje. — Wien, 12. A Silving-négyes hangversenye. 17. Gramofon, 17.45. Magyar hangverseny, 21. Szigeti József hegedűhangversenyének közvetítése. Utána: Csatlakozón: Könnyű zene. — Budapest, 10.15. Hangverseny. Közreműködik: Kovács Károly (ének), Deutsch Rózsi (zongora) és Vig György (saxofon), Zongorán kíséri Polgár Tibor. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05. A rádió házikvartettjeinek hangversenye. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 5.20. Ispanovits Sándor előadása: „A tipp földről.“ 5.45. Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés, hírek. 6. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 8.30. A m. kir. Operaház előadása. „Tosca“. Melodráma 3 felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írták: Illica L. és Giacosa G. Fordította Várady Sándor. Zenéjét szerezte Puccini G. Utána kb. 11.30. Hírek Majd: ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota nagyszállóból. 12.30. Bach... Dunapalota nagyszállóból.

Hegedüs Bébi ma énekelt a rádióba.

Első eset, hogy romániai énekesnő külföldi vendégnek akarja szerződteni

studióban szerepelt. — A budapesti Studió állandó vendégnek akarja szerződteni R. Hegedüs Bébi aradi énekművésznőt.

(Arad, október 16.) Az aradi rádiótulajdonosoknak fokozott élményt jelentett a budapesti stúdió ma déli műsora. Nagyon sokan abbahagyták a korzózást, hamarabb bezárták üzleteiket, hogy amikor a fali óra egyet kongat, ott ülhessenek a rádiószekrény mellett. A rádióújságok műsorában R. Hegedüs Bébi aradi uriaszony neve szerepelt, akinek hangversenyét egy óra öt percre hirdették meg. Érthető ez az érdeklődés, mert Hegedüs Bébi több operában és számos hangversenyen lépett fel az aradi közönség előtt és kristályosan tiszta mezzoszopránjával nagy sikereket aratott. Tehát R. Hegedüs Bébi ma délben a budapesti stúdióban hangversenyezett és az aradi művésznő énekét a világ minden részébe elvitték a rádióhullámok.

Ez az első eset, hogy romániai hangversenyénekesnő külföldön rádióba énekelt és ez az éneklés nem vált szégyenére Aradnak.

Ma délben egy órakor különösen Aradon ideges ujjak forgatták a kondenzátort és feszült figyelemmel hallgatták a rádiótulajdonosok a stúdió harmónikus szünetjelését, amelyet Scherz bácsi konferansza követett:

... Műsorunk következő száma Hegedüs Bébi hangversenye...

A hangverseny műsorának bemondása után felhangzik Polgár Tibor zongorájának hangja és fölcsendül R. Hegedüs Bébi tiszta csillogású mezzoszopránja. Először az Álar-cosbál című opera második felvonásának nagy áriáját énekelte. Ezután három Kurucz János-dal következett, Kiss Menyhért, Molnár Kálmán és Reviczky Gyula verseire. Amikor elhalkultak a magyar fájdalom dalainak utolsó akkordjai, a tenyerek szinte ösztönösen ve-

rődtek össze tapsra. Hegedüs Bébi, az aradi hangversenyénekesnő befejezte műsorát.

A Lloyd-klub nagytermében ügyvédek, orvosok és kereskedők állják körül Rosenfeld Gézárt, Hegedüs Bébi férjét.

— Gratulálunk, gratulálunk, nagyon szép volt.

Egy ismert aradi ügyvéd lép be az ajtón. Odamegy a csoporthoz, és lelkendezve mondja:

— Urak, ma „fogtam“ Hegedüs Bébit. Leülünk egy zöld asztal mellé és a boldog férj beszélni kezd:

— Feleségem a nyáron a stúdió meghívására felment Pestre és ott próbahangversenyt tartott. Szócs Ernő, a stúdió igazgatója elragadtatással gratulált és kijelentette, hogy majd az őszi szezonban énekelni is kell Bébinak a rádióba. A napokban Szócs aláírásával levelet kaptunk, amelyben szép honoráriumot és utiköltségmegtérítést ajánlott föl és kérte, hogy feleségem azonnal utazzon a magyar fővárosba. Csak azután vettük észre, hogy a rádióújságok már műsorba vették a hangversenyt, sőt a Rádió Élet című lap lehozta feleségem fényképét is. Ma beszéltem telefonon feleségemmel, aki elmondotta, hogy

Szócs abban az irányban akar tárgyalásokat folytatni, hogy állandó vendége legyen a stúdióknak.

Beszélgetésünk abbamaradt, mert a türelmetlen kártyapartnerek erőszakkal elvitték Rosenfeld Gézárt. Új vendégek érkeznek és melegen szorítják meg Hegedüs Bébi férjének kezét:

— Gratulálunk, gratulálunk...

(p. g.)

KÖZGAZDASÁG.

Megalakul Erdélyben a magyar földhitelintézet.

A Magyar Párt elnöki tanácsa a legmelegebben felkarolja az intézet létesítésének tervét. — A részvényjegyzések gyűjtésére Arad megyében Takácsy Miklóst kérték fel.

Kolozsvárról jelentik: Az országos Magyar Párt elnöki tanácsa legutóbbi ülésén foglalkozott a tervbe vett magyar földhitelintézet felállításának tervével. A bankszindikátus, valamint a közgazdasági szakosztály véleménye szerint az új törvény egy ilyen intézet megalakulására megadja a jogi lehetőséget.

Tekintettel arra, hogy egy ilyen intézet nagyszabású közgazdasági missziót töltené be, az elnöki tanács elhatározta, hogy ezt a tervet a legmelegebben felkarolja, bizva abban, hogy az erdélyi magyar gazdatársadalom

ezen intézet megteremtését, lehetővé fogja tenni megfelelő részvényjegyzéssel.

Az elnöki tanács örömei vette tudomásul, hogy az alapítandó intézet technikai, pénzügyi és jogi előkészítésére bizottság alakult, amelynek tagjai: Gyárfás Elemér elnök, dr. Abrudbányai Ede, gróf Beldi Kálmán, báró Jósika János, Borbély Kálmán, dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc. A részvényjegyzések gyűjtésére Arad megyében Takácsy Miklóst kérték fel.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRÁTKOR IS, 3.08 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59, Berlin 40.02.10, London 816.62, Newyork 168.2g, Milánó 8.97, Zürich 32.43.50, Prága 4.96.62, Bécs 23.69, Budapest 29.37, Varsó 18.97. Valuták: Márka 40, sterling 816, francia frank 6.60, svájci frank 32.60, olasz lira 8.82, dollár 167.40, osztrák schilling 23.85, magyar pengő 29.50, csehszlovák korona 4.97.

= Változás az Arad—Brádi Ipari R.-T. igazgatóságában. Megírta az Aradi Közlöny, hogy az Arad—Brádi Ipari R.-T. igazgatósági tagságáról Niculescu vezérigazgató lemondott. Ezzel kapcsolatban kiegészítésként közöljük, hogy a cég hivatalban csakis Niculescu igazgatósági tagsága törölhetett. Változatlanul megmaradt azonban Cristea Nicu-

escu az Arad—Brádi Ipari R.-T. vezérigazgatójának. E minőségében az alapszabályok értelmében továbbra is cégjegyzési jogosultsággal bír.

Újból a Gotterhalte lesz az osztrák himnusz.

Megváltozik az osztrák címer is.

Bécsből jelentik: Az alkotmányreform-tervezetében szó van arról is, hogy visszaállítsák a régi osztrák császárhimnuszot, azonban új szöveggel. A jelenlegi osztrák himnusz, mint ismeretes, Renner volt szövetségi kancellár írta s zenéjét Kienzl szerezte. Most vissza akarnak térni a régi Haydn-melódiahoz, a Gotterhalte-hoz. Azt tervezik, hogy megváltoztadják az osztrák címet is, melyben tudvaelvőleg a kalapács és a sarkló szerepel.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK
felel

Kozmetikai szalon: Havas J.

v. Welizer-ucca 5.

Az autótaxi évakosztümös hölgye.

Pozsonyból jelentik: Filmszerző fordulatokban bővelkedő autórablás ügyében folytat nyomozást a pozsonyi rendőrség.

Néhány nappal ezelőtt Prágából az a jelentés érkezett, hogy egy Touzimsky Károly nevű 18 éves magánhivatalknok ellopta apjának N. VI—934 kis Tátra-kocsiját. A fiatalember nem egyedül követte el a lopást, hanem egy barátjával együtt, akinek a neve még nem ismeretes és akiről mindössze annyit tudni, hogy dr. Macháček vegyész-mérnöknek adja ki magát.

A fiatal emberek az autóval együtt valami készpénzre is szert tettek, úgy, hogy minden különösebb gond nélkül utazták végig Cseh- és Morvaországot, élvezték a szép őszi tájakat és nem gondoltak a jövőre. Jelenleg ugyancsak teszik Szlovénzskón, de már aligha soka, mert a pozsonyi rendőrség nyomukban van és pedig egy nem egészen hétköznapi, pikáns incidenssel kapcsolatban.

Az autórabló szökevények ugyanis Pozsonyban valóságos orgiákat vittek végbe és az autó révén, amelyet saját tulajdonuknak adtak ki, gyors női ismeretséget sikerült kötniök. Egy autó azonban kevésnek bizonyult a sétakocsikázásokra és így a Prágában ellopott Tátra-kocsit az állítólagos vegyész-mérnök magának tartotta meg, míg a fiatal Touzimsky egy taxit fogadott fel és egy este azon indult hosszabb körútra a városban, de nem egyedül.

Az ut olyan sokáig tartott, hogy a sofőr egészen meglepedkezett a lefüggönyözött ablakok mögött szórakozó utasairól és amikor az egyik pozsonyi nagyvállalat idősebb tisztviselője intett neki, hogy szabad-e, szórakozottan azt válaszolta, hogy igen. Sőt, a következő percben szolgálatkészben meg is állította a kocsit, felrántotta az ajtót és széles mozdulattal beinvitálta az új utast.

Az idősebb úriember be is lépett a kocsiba, de aztán, mintha vipera csippte volna meg, ugrott ki onnan, a Touzimsky társaságában lévő hölgy egész öltözete egy boából állt s az öreg tisztviselő idegei nem bírták ki ezt a látványt.

Az elhagyott uccán parázs kis botránvra került aztán sor, amelynek az lett a vége, hogy a fiatalembernek azonnal el kellett hagynia a kocsit, a hölgy csak néhány perc múlva távozott, ezáltal már kifogástalan uccai toalettkben.

Hosszabb körtörzésre az akaratlan szemtanu elállt ugyan attól, hogy feljelentést tegyen, de az esetről bizonyos körökben sokat beszéltek a városban és ezen a nyomon derült ki később, hogy az ellopott autó defektusát a Centrál-garázsban javították ki és ott is állt több napon keresztül.

Nagyon valószínű, hogy a tolvajok rövidesen rendőrkézre kerülnek. Már is sikerült megállapítani, hogy jelenleg egy lakkgyár képviselőinek adják ki magukat. A körözvényt különben rádió útján is kibocsátották ellenük.

NYILTI

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget

KÜNSTLER

vizum- és utazási irodája

áthelyezve

Bul. Regina Maria 20. sz. alá az Erdélyi Bank és Tkpztár (Pesti Magyar Keresk. bankiök) bejáratána Meisl és Adler férfidivat üzlet mellett

Köszönetnyilvánítás.

Felajthetetlen jó férjem, néhai geosel Geose Károly nyug. gazdatiszt f. ho 15-ön végbement temetése alkalmából hálás köszönetemet fejezem ki mindazoknak, kik részvéltárogatásukkal fájdalmamat enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorukat helyeztek.

Özv. geosel Geose Károlyné és családja.

Maculatura
pap r 5 kg rcs csc-
mapokban kap-
kac. — Cim az
Aradi Köz. Öny-
Műhivatalában

Legjobb szabásu rubák

Sot-lui RENDY-nél készülnek
olcsó árak mellett.

ARAD, volt Szabadság-tér 21. sz.

Megbízható régi cég

NICOLAE ARITONlegelső és legnagyobb uniformis szabó és sapkakészítő. Minden fajtájú uniformist mérték után készít Továbbá rojtokat és himzést. Speciális készítője a „calarasi cu schimbul” egyenruhának. Előírászerű ruhákat, eszímákat, takarókat stb. nagyon olcsón, részletfizetésre szállít. **ARAD, STR. BUCUR NO. 14.****APRÓ HIRDETÉSEK.****GIF** accumulatorok, elemek, zseb-lámpaágók lerakata **Ursnecégnél, v. Simonyi-uca 19.****LEVELEZÉS.****GYÖNYÖRÜSÉGEM!** Te vagy az én orvosom, gyógyszerem, mindenem, Imád-lak. 5455**ALKALMAZÁS.****KIFUTÓ LEÁNY,** ki 1/6 bizonyítvánnyal rendelkezik, azonnal főlvétetik Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. 1000**ÁJÁNLKOZOM** jó uriházba perfekt szobaleányra. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5434**JÓHÁZBÓL** való leány szerényebb fizetéssel üzletbe kiegészítőnek felvétetik. Joanovits Antal szücs, Arad. 5450**MEGBÍZHATÓ** szobaleány azonnalra felvétetik Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5453**Parfumeria és festékáru-segéd**ügyes eladó, megfelelő gyakorlattal, aki kirakatrendezéshez is ért, **Temesvárra** mielőbbi belépésre kerestetik

Ajánlatok: „Önálló munkaerő” jellegre Fehér Olga hirdetői irodája Timisoara, Bözeu-u. 7. címzende. 85

LAKÁS.**FÖTÉREN** kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.**FÖTÉREN** első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.**EGY** uccai lakás 3 szoba, 1 előszobá, konyha, vízvezetékekkel, speisz, október 15-től kiadó. — **EGY** udvari lakás 2 szoba, konyha és speisz. — **ISTÁLLONAK** való helyiség, 100 m. nagyságú pince, vízvezetékekkel és egy újonnan épített műhelyhelyiség, bérbeadó. Megtekintethető Str. Cuza Voda 25-27. (Tökölvi Imre-uca.) 5445**KÉT** elegánsan butorozott szobát keresek központban. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 5451**GHEORGHE** Lazar-uca 5. szám alatt november 1-től bérbeadó 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel. Értekezni Garai butorüzletben.**VÉTEL ÉS ELADÁS.****VESZNEK** MAKULATURAT ügyvédi és egyéb irodáktól és hivataloktól. Kerpel László papirkereskedése. 28**ZSURASZTAL.** bundák, szőrmék, lábszék, empir stílu kandélaber, vitrin, komódok, gobelinok, képek, dísz tárgyak, antikórák, ebédlő és szalon berendezések, rézagy, karrai márványasztalok, börgarnitúra, zongorák, Biedermayer szalonok, Biedermayer székek, ebédlő, perzsaszőnyeg, kis asztalkák, fali vitrin, asztalok, székek, storeok, függönyök, majolika tárgyak stb. eladók, Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000**AKÁC RÖNKÖK** 5 drb. kb. 13 köbméter eladók Fábán Lajosnál Paulis. 5448**A TÉLI IDÉNY BEÁLLTA ELŐTT** bizományba keresek jóállapotban levő női és férfi bundákat, szőrméket, télikabátokat, férfiöltönyöket és pteedeket. Továbbá megbízom részére keresek szőnyeget, antik dísz tárgyakat és butorokat stb. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Széchenyi-u. Neuman-palota. 1000**TETŐFEDŐCSEREPET.** használtat, épít olcsó árban keresek megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 280**PRÉMNEK** való különböző színű fajnyulak eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5447**VILÁGOS** jávorfa komplett háló olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5452**SÜRGŐSEN** eladó 3-as pénzszekrény, öntöttvas fürdőkád, üvegezett válaszfal, nagy íróasztal, karosszék, kis nyitott konyhakredenc, asztal és két hokelli, irodai szekrény, rövid keresztúros zongora. Garai butorüzletben.**OKTATÁS.****NÉMETET** és franciát nagyon olcsón tanítok. Str. Unirei 1. (Fábán G.-ucca.) 4727**ÜZLETEK.****FÖTÉRI** üzlet, ahol 30 év óta időmenő kötői, zsák, ponyva stb. kereskedés van november 1-ére kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.**ÜZLETHELYISÉG** a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmekestő és ítszítőüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.**KÜLÖNFÉLÉK.****KÉT** szoba, elő és fürdőszoba és kert kiadó, Faragott háló eladó. Calea Sarguna 202. 5456**Legolcsóbb bérma- és alkalmi ajándékok****CSÁKY** órás, ékszerész-nél Arad, a Luth. templ. szemben.**Spitz Tivadar**legolcsóbb napi ár mellett szállít vaggontételekben cser-, búkk- és gyertyánhasáb **tűziját**

Bul. Dragalina 26. Telef 727.

Prof. Dr. Péter-féle**arterioszklerozis elleni tea**

kiváló szer érrelmeszesedés és a többi öregség haladásával előforduló betegségek ellen.

Minden ember, aki a negyvenedik életévét átéli, kéne hogy használja ezt a teát.

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban és drogueriában.

Egy doboz ára 182 Lei, egy próbamag ára 66. — Lei**Megérkezett!** a berlini rádiókiállítás győztes rádiókészüléke**Schaub UN4** (hálózati készülék),

mely az örökké tartó „Anatron” csövekkel van felszerelve.

Hangerős szelektív vétel jellemzi a Schaub-gépet!

Saját érdeke, hogy vétel előtt meghallgassa. Minden igénynek megfelelő készülék állandóan raktáron van. 5358

Vezérképviselő: WEISZ & Co. Arad, Str. Eminescu 14.**FICK fest, FICK tisztít, FICK mos.**

Főtelep: Str. Baritlu (volt Rákóczi-u.) 14.

Gyűjtőhelyek: ARAD: volt Borez Bent-tér 35. szám.

Legolcsóbb BUTOR beszerzési forrás:**Paladics György és Társai**

Bizományi butorlerakataiban Arad, Bul. Regele Ferdinand No. 5. Csanádi palota.

Legjobb a PUCHER-féle cserépkályhák!

Kályhák és tűzhelyek szakaszterü javítása.

PUCHER-lerakat A R A D, volt Szabadság-tér 3. szám.Tulajdonos: **PANKER VIKTOR****Osztrák osztálysorsjáték****84.000 sorsjegy** 42.000 nyeremény.**A sorsjegyek fele nyer!** Legnagyobb nyeremény esetleg**800.000 S = 20.000.000 L.****500.000 S = 12.000.000 L.****300.000 S = 7.500.000 L.****100.000 S = 2.500.000 L.****90.000 S = 2.250.000 L.****80.000 S = 2.000.000 L.****70.000 S = 1.750.000 L.****60.000 S = 1.500.000 L.****50.000 S = 1.250.000 L.****40.000 S = 1.000.000 L.**Sokszáz 30.000 20.000 10.000 8.000 stb. osztrák schillingnyeremény 6.000 5.000 4.000 3.000 lingben, összesen **több mint 11 millió schilling = 280 millió lej.** Az összes nyeremény levonás nélkül kifizetetik.**Az I. oszt. huzása már 1929. november 19. és 21.****A sorsjegyek ára:** osztrák S 40/1000 **Egész** 20/500 **Fél** 10/240 **Negyed**

Rendeljen azonnal! Fizetendő a sorsjegyek átvétele után.

Aiser-Wechselhaus PAUL BJEHAVY

Wien, IX. Aiserstrasse Nr. 22. 117

Legjobb rádiókészülékek,

hangszórók, anódpiólok, alkatrészek stb. legolcsóbban és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kaphatók. Röntgen, Quarz, Diathermia szakszerű javítását felelősség mellett vállaljuk. 3341

SIRIUS elektrotechnikai vállalat

Arad, Str. Eminescu 1. (volt Deák Ferenc-u.) (Fehér Kereszt épület).

Diana-fürdőujjonnan berendezve, egész nap nyitva. **Leszállított fürdőáruk****Uzemáthelyezés.**

Az autó és garázstulajdonosok b. figyelmét felhívom

Str. Ghiba Birta (v. Kórház-u.) 42. szám (volt Sándor-garázs)

„Duco” fényező üzememre,

amelyet ugyancsak a Str. Ghiba Birta 26. sz. alól helyeztem át, ahol kibővítve ujonnan felszerelve, autót a legszébb és legtartósabb kivitelben zománcozok tetszés szerinti divatszínben, autó kárpitosmunkákat vállalok. További szíves pártfogást kér:

ANTON SZONTAGH

„Duco” fényezőüzem Str. Ghiba Birta 42.

Bérmaajándékok

izléses kivitelben és olcsó áron kaphatók

Hartmann Kálmán

ékszerész-nél Arad Minorita palota.